

NA POMOC
POWODZIANOM – str. 3

ŚWIADCZENIE
ŻŁOBKOWE – str. 4

60 LAT DPS „KALINA”
– str. 10-11

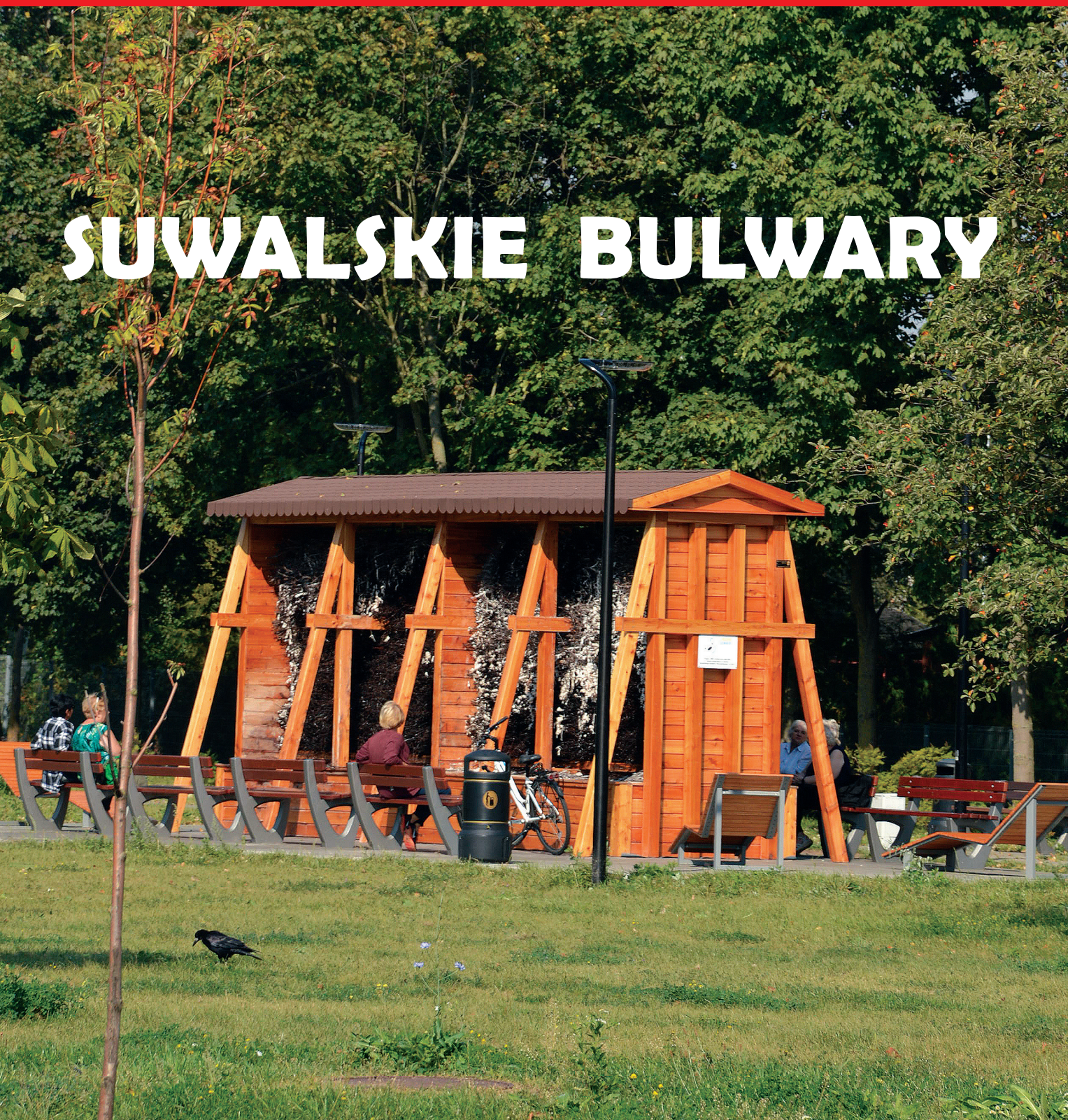
ISSN 2300-4207

nr 19/297 rok XXXIV

26.09.2024 rok

DWU TYGODNIK SUWALSKI

SUWALSKIE BULWARY

>> ŚWIĘTO PRZEDSZKOLAKÓW

20 września – to dzień ważny dla wszystkich przedszkolaków. Święto to, nie tylko podkreśla wagę edukacji przedszkolnej, lecz przede wszystkim dostarcza wszystkim milusińskim wspaniałej zabawy i radości z bycia dzieckiem.

Z tej okazji pracownicy Przedszkola nr 7 życzyli wszystkim kochanym przedszkolakom uśmiechu na każdy dzień oraz radosnego i twórczego pobytu w przedszkolu.

W tym dniu dzieci ze swoimi

Paniami spędziły dzień na wspaniałych zabawach.

***

Także w Przedszkolu nr 1 odbył się wyjątkowy Dzień Przedszkolaka. Były wspólne tańce i śpiewy, które rozgrzewały atmosferę i integrowały wszystkich uczestników. Kulminacyjnym momentem dnia były ananasy wręczone wszystkim dzieciom. Ten symboliczny prezent zawierał życzenia: „Przedszkolaku! Bądź jak ananas! Mierz wysoko, noś koronę i bądź słodki w środku”. To przesłanie ma na celu inspirowanie dzieci do osiągania swoich marzeń i bycia zawsze miłym i życzliwym dla innych.

***

Również w piątek 20 września z okazji Dnia Przedszkolaka Przedszkole nr 4 z Oddziałem Integracyjnym w Suwałkach zorganizowało Piknik Rodzinny.

Oficjalnego otwarcia pikniku dokonała dyrektor przedszkola Danuta Jolanta Palczewska. Życzyła wszystkim dobrej i bezpiecznej zabawy.

W ogrodzie przedszkola, na dzieci i rodziców czekały nie lada atrakcje: gry i zabawy z animatorami, trampolina, dmuchana zjeżdżalnia i mydlane ogromne bańki. Na tych, którzy zgłodnieli, czekały smaczne owoce, ciasta i przepyszna gasząca pragnienie lemoniada. Chętni mogli wziąć udział w rywalizacji sportowej rodzin.

>> REKORDOWA MROŻNA BRAMA

14 i 15 września w budynku Państwowej Uczelni Zawodowej im. prof. Edwarda F. Szczepanika w Suwałkach odbyła się siódma edycja Mroźnej Bramy – suwańskiego festiwalu fantastyki, gier i kultury Dalekiego Wschodu, którego organizatorami byli: Stowarzyszenie Mroczne Bractwo oraz suwańska uczelnia.

W trakcie festiwalu przez uczelniane wrota przewinęło się rekordowe 625 osób, wśród których zdecydowaną większość stanowiła młodzież. Na samym wejściu czekała na nich strefa wystawców, w której mogli zakupić japońskie przekąski, komiksy, gadżety dla fanów oraz dzieła artystów i rękodzielników. Podczas Mroźnej Bramy rozgrywano RPG-i (stołowe gry fabularne), gry bitewne, LARPy (gry fabularne odgrywane na żywo), współprowadzone przez ogólnopolskie Stowarzyszenie Larpunk. Ponadto grano na retro konsolach przywiezionych i obsługiwanych przez Stowarzyszenie Rozgrywamy z Sokółki. Praktycznie przez całą imprezę można było spróbować swoich sił w sali karaoke, a najmłodszy chętnie korzystali z programu realizowanego przez animatorów w strefie dziecięcej. Na Mroźnej Bramie zaprezentowali się wspaniali młodzi karatecy z Suwańskiego Klubu Karate Kyokushin oraz odbyła się projekcja filmu animowanego „Ponyo” japońskiego Studia Ghibli zorganizowanego we współpracy z DKF Kinochłon z Augustowa. Największym jednak powodzeniem wśród uczestników niezmiennie cieszył się Gamesroom (wypożyczalnia gier planszowych), w którym dostępne były aż 322 gry.

Uczestnicy festiwalu korzystając z możliwości bezpiecznego uprawiania i prezentowania swoich pasji, pochwalili się przepięknymi, misternie wykonanymi, a niekiedy i zabawnymi cosplayami (kostiumami, przebrańcami za postaci z komiksów, gier, itp.).

Ta edycja nie byłaby tak wielka, gdyby nie włożone serce i ciężka praca wolontariuszy – koordynatorów i Gwardzistów strzegących Mroźnej Bramy. Realizację festiwalu wsparli: Multishop Suwałki, Piekarnia Cymes, Kawa Sido, Pizzeria pod Kłosem, White Bear Coffee, Card Store, „Piórnik”, Red Panda oraz Red Studio Marcin Toczyłowski, Galakta, Czacha Games, Portal Games, Iuvi Games, Albi, Wydawnictwo Nasza Księgarnia, Lucky Duck Games, Muduko.

>> MIESZKAŃCY SUWAŁK MOGĄ POMÓC ZALANEJ NYSIE

Czesław Renkiewicz, Prezydent Suwałk jest już po rozmowie z władzami Miasta Nysa, któremu nasz samorząd przekaze 200 000 zł na usunięcie skutków powodzi. Na wczorajszej sesji Rady Miejskiej została podjęta w tej sprawie specjalna Uchwała. Burmistrz Nysy prosi o wpłaty darowizn na rzecz jego Miasta.

– Zgodnie z wcześniejszymi zapowiedziami wesprzemy to Miasto finansowo, które w wyniku powodzi zostało praktycznie całe zalane. Rozmawiałem z Burmistrzem Nysy. Potrzebują tak naprawę wszystkiego, ale przede wszystkim pieniędzy, które pomogą im uprzątnąć miasto po zalaniu – informuje Czesław Renkiewicz, prezydent Suwałk. – Ustaliliśmy wspólnie z radnymi, że przekażemy 200 000 zł z budżetu naszego miasta, które Miasto Nysa będzie mogło przeznaczyć na najpilniejsze potrzeby. W związku z tym, że wielu mieszkańców pyta mnie

o możliwość wpłat na pomoc powodziom zachęcam, by przekazywać środki finansowe na rzecz Nysy, która uruchomiła zbiórkę darowizn – wyjaśnia prezydent Suwałk.

W związku z powodzią, która dokonała ogromnej ilości zniszczeń w Gminie Nysa, informujemy o możliwości wpłaty darowizn finansowych.

POMOC DLA POWODZIAN Z NYSY

Dane do przelewu na darowizny związane z usuwaniem skutków powodzi w Gminie Nysa:

Tytuł przelewu „darowizna – powódź”
IBAN: PL 05 1050 1504 1000 0090 8417 6859
kod BIC: INGBPLPW 05 1050 1504 1000 0090 8417 6859

Źródło: <https://nysa.eu/powodz-w-gminie-nysa/>

Sytuacja w Nysie jest dramatyczna. Rzeka, która przerwała wały, spowodowała niemal całkowite zalanie centrum Miasta. W wielu miejscach woda z wodociągów nie nadaje się do spożycia. Ucierpiał dziesiątki domostw. Wiele budynków zostało poważnie uszkodzonych lub zniszczonych. Woda zalała część obiektów publicznych, w tym szkoły, urzędy i szpital, który dziś działa w warunkach polowych.

>> ŻOŁNIERZE DLA POWODZIAN

Ponad 300 żołnierzy z 14 Pułku Przeciwpancernego w Suwałkach pomaga powodziom w południowej części Polski. Pierwsza grupa wojskowych wyjechała w środę 18 września, a druga następnego dnia. Zostali zaopatrzeni w niezbędny sprzęt do prac w trudnych warunkach: łopaty, siekiery i piły. Żołnierze otrzymali też kalosze, suchy prowiant i wodę. Ich główne zadania to budowanie wałów przeciwpowodziowych, porządkowanie terenu po przejściu fali wodnej oraz dostarczanie wszelkiego rodzaju pomocy mieszkańcom.

Pierwsze dwie grupy żołnierzy 14 Pułku Przeciwpancernego będą przebywać na terenach objętych powodzią przez dwa tygodnie. Kolejne będą wyjeżdżały w miarę potrzeb.

>> OBCHODY 85 ROCZNICY AGRESJI SOWIECKIEJ

W 85 rocznicę agresji ZSRR na Polskę 17 września, pod suwalskim pomnikiem Żołnierzy Września 1939 r., przy ulicy Wojska Polskiego, o godzinie 12 licznie zebrał się parlamentarzyści, samorządowcy, radni miejscy, służby mundurowe, przedstawiciele miejskich instytucji, młodzież oraz reprezentacja suwalskiego 14 Pułku Przeciwpancernego.

Po sygnale syren, głos zabrali: zastępca prezydenta Suwałk Roman Rynkowski oraz posłowie na sejm Jacek Niedźwiedzki i Jarosław Zieliński. W trakcie obchodów odczytany został apel pamięci, żołnie-

rze oddali salwę honorową. Przybyłe delegacje złożyły kwiaty pod pomnikiem Żołnierzy Września. 17 września obchodzimy również dzień Sybiraka. Po uroczystych obchodach miejskie władze złożyły kwiaty pod pomnikiem Sybiraków na cmentarzu przy ul. Bakalarzewskiej.

85 lat temu, przed świtem 17 września 1939 r., Armia Czerwona, wypełniając sowieckie zobowiązania zawarte w tajnym protokole dodatkowym do paktu Ribbentrop-Mołotow, zaatakowała Polskę. Sowiecka agresja zapoczątkowała dramat setek tysięcy Polaków zesłanych przez okupantów na „nieludzką ziemię”.

KOLEJNE WRZEŚNIOWE ŚWIĘTO

Prezydent Miasta Suwałki oraz Przewodniczący Rady Miejskiej w Suwałkach zapraszają na uroczystości z okazji Dnia Polskiego Państwa Podziemnego, które odbędą się 27 września 2024 r.

O godzinie 9 rozpocznie się msza święta w kościele św. Wojciech Biskupa i Męczennika. Po mszy o godz. 10 kontynuacja uroczystości pod pomnikiem 41 Pułku Piechoty Armii Krajowej, skwer A. Kujałowicz przy zbiegu ulic Utraty i Sejneńskiej. W programie: hymn państwowy, wystąpienia Prezydenta Miasta Suwałk i zaproszonych gości, modlitwa i złożenie kwiatów.

>> ŚWIADCZENIE „AKTYWNI W ŻŁOBKU”

Od 1 października 2024 r. będzie obowiązywała ustawa o wspieraniu rodziców w aktywności zawodowej oraz w wychowaniu dziecka „Aktywny rodzic”. Uchyła ona ustawę z 17 listopada 2021 r. o rodzinnym kapitale opiekuńczym (Dz. U. z 2023 r. poz. 883).

Ustawa „Aktywny rodzic” wprowadza trzy nowe świadczenia dla rodziców wychowujących małe dzieci:

- świadczenie „Aktywni rodzice w pracy” – nowe,
- świadczenie „Aktywnie w żłobku” – zastępuje dofinansowanie do żłobka,
- świadczenie „Aktywnie w domu” – zastępuje Rodzinny Kapitał Opiekuńczy.

Świadczenie „Aktywnie w żłobku” będzie przysługiwało wszystkim 327 dzieciom w Żłobku Miejskim w Suwałkach. Zastąpi ono obecnie funkcjonujące dofinansowanie obniżenia opłaty za pobyt dziecka w żłobku, klubie dziecięcym lub u dziennego opiekuna, przysługujące w wysokości do maksymalnie 400 zł miesięcznie i będzie przysługiwało w wysokości:

1. do 1500 złotych miesięcznie na dziecko,
  2. do 1900 złotych miesięcznie – jeżeli dziecko ma orzeczenie o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji
- nie więcej jednak niż wysokość opłaty rodzica za pobyt dziecka w żłobku, klubie dziecięcym lub u dziennego opiekuna.
- Do tej opłaty nie wlicza się opłaty za wyżywienie. Świadczenie przysługuje bez względu na dochód w rodzinie.
- Wnioski o nowe świadczenia będzie można składać do ZUS, łącznie w formie elektronicznej, od 1 października 2024 r. ZUS nie rozpatrzy wniosków złożonych w formie papierowej
- Więcej na stronach: um.suwalki.pl; zus.pl

>> WOLONTARIUSZ I KOORDYNATOR ROKU

Na pewno masz w swoim otoczeniu kogoś wyjątkowego, kogo chciałbyś nominować i w ten sposób uhonorować. Będzie to piękny gest w stronę społeczników, wolontariuszy i koordynatorów. Wolontariusze mają wielkie serca, często skromni i otwarci na potrzeby drugiego człowieka.

Koordinatory są dla nich wsparciem. To mistrzowie organizacji i akcji pomocowych. Motywują do działania i zarażają społecznikowską pasją. Przed nami ostatni tydzień zbierania zgłoszeń w konkursach Wolontariusz i Koordynator Roku Korpusu Solidarności 2024! To idealna okazja, by podziękować swojemu wolontariuszowi i docenić koordynatora wolontariatu nominując ich w konkursach!

Operatorem konkursu na terenie woj. podlaskiego jest Centrum Aktywności Społecznej PRYZMAT w Suwałkach. Szczegóły: Anna Ruszewska, tel. 87 565 02 58. Zgłoszenia do 29 września 2024 r. (do końca dnia). Szczegóły na stronie: korpussolidarnosci.gov.pl

>> DZIAŁKOWCY ŚWIĘTUJĄ

Do Rodzinnego Ogrodu Działkowego im. Marii Konopnickiej 14 września z prezentami przyszli Czesław Renkiewicz prezydent Suwałk, Anna Ruszewska wiceprzewodnicząca Rady Miejskiej wraz z radnymi. A gratulacje prezesowi ROD im. M. Konopnickiej Andrzejowi Soroce składali prezesi suwańskich ogrodów działkowych.

– Cieszę się, że nasze dotacje dla Ogrodów Działkowych przyczyniają się do modernizacji infrastruktury, służącej wszystkim użytkownikom działek. Natomiast niepokoi mnie petycja, którą otrzymałem od prezesów suwańskich ogrodów działkowych. Chcą oni zmiany zasad przyznawania dotacji do inwestycji przez nich realizowanych. To tej pory mogli dostać dofinansowanie z budżetu miasta w wysokości 50% planowanej do realizacji inwestycji a chcą zwiększenia tej dotacji do 70%. Nie wiem, co na to powiedzą radni – powiedział Cz. Renkiewicz.

Od sześciu lat prezesem Rodzinnego Ogrodu Działkowego im. Marii Konopnickiej, który posiada 410 działek, jest Andrzej Soroka. W przyszłym roku w sierpniu Rodzinny Ogród Działkowy im. Marii Konopnickiej będzie świętował pół wieku swego istnienia.

***

Natomiast 21 września w Rodzinnym Ogrodzie Działkowym Borówka odbyła się uroczystość, którą rozpoczął prezes ROD Mirosław Hartung. Powitał on przybyłych członków Ogrodu oraz zaproszonych gości: prezydenta Suwałk Czesława Renkiewicza i przewodniczącego Rady Miejskiej Zdzisława Przelomca.

Przedstawiciele samorządu podziękowali działkowcom za wkład w rozwój ogrodnictwa działkowego w mieście.

W dalszej części uroczystości przedstawiono krótkie podsumowanie mijającego sezonu ogrodniczego, w tym inwestycji, które udało się zrealizować z udziałem środków własnych, a także dzięki dotacji z Urzędu Miejskiego. Dzięki zainwestowaniu tych środków oraz własnych sił było m.in. uporządkowanie terenu, na którym gromadzone są odpady i dokonuje się ich selekcji, remont toalet, naprawa głównej bramy, budowa utwardzonego placu z przeznaczeniem na spotkania oraz wyposażenie wybudowanego w ostatnich latach budynku gospodarczego.

ROD Borówka zrzesza blisko 400 działkowców gospodarujących na 240 działkach. Za rok wspólnota Borówki obchodzić będzie jubileusz 40-lecia powstania.

>> ZOFIA STANECKA W SP 7

W ramach Dyskusyjnego Klubu Książki prowadzonego przez Bibliotekę Publiczną im. Marii Konopnickiej w Suwałkach, w Szkole Podstawowej nr 7 zorganizowano spotkanie autorskie z Zofią Stanecką pisarką dla dzieci.

Uczniowie klas drugich dowiedzieli się od pisarki, w jaki sposób powstaje książka. Jak bardzo ważna jest rola ilustratora i samego wydawcy. Dzieci były bardzo dociekliwe, zadawały różne pytania np. interesował ich wiek autorki i jej dzieci, oraz ilość posiadanych zwierząt. Podczas spotkania okazało się też, że gość jest nie tylko mistrzynią pióra, ale też piękną rysownicą.

Zofią Stanecką ma na koncie około sto książek dla dzieci z czego prawie 80, to seria opowieści o Basi.

Dofinansowano ze środków Instytutu Książki pochodzących z dotacji celowej Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego

>> DOBRE KOLEJOWE ZAPOWIEDZI

Ma być druga para pociągów na trasie Warszawa-Suwałki-Wilno, modernizacja trasy kolejowej Suwałki-Sokółka oraz rozległa modernizacja trasy Trakiszki-Suwałki-Ełk – zapowiedziano w czasie spotkania polskiego wiceministra infrastruktury Piotra Malepszaka z litewską wiceminister transportu i komunikacji Loretą Maskolioviene.

– Modernizacja linii kolejowej Rail Baltica to jedna z najważniejszych inwestycji kolejowych realizowanych w kraju. Na odcinku Warszawa-Białystok została praktycznie ukończona. Do realizacji pozostała instalacja systemu zarządzania ruchem kolejowym ERTMS. Odcinek od Białegostoku do Ełku jest już w realizacji, natomiast na przestizeni najbliższych lat odcinek Ełk-Trakiszki zostanie poddany rozległej modernizacji – powiedział wiceminister infrastruktury P. Malepszak.

Fot. Ministerstwo Infrastruktury

mi oraz wdrożenia taboru pozwalającego na znaczące skrócenie czasu przejazdu pomiędzy Warszawą a Wilnem.

WYDARZYŁO SIĘ W SUWAŁKACH

● Policjanci zatrzymali 43-latkę, który okradł swojego pracodawcę. Nieuczciwy pracownik ukraść kilka razy między innymi elektronarzędzia ze stolarni. Mienie zostało częściowo odzyskane. Właściciel wyceenił wartość skradzionych przedmiotów na blisko 3 000 złotych. Mieszkaniec Suwałk został zatrzymany i usłyszał już zarzut kradzieży. Za to przestępstwo grozi kara do 5 lat pozbawienia wolności.

● Stróżę prawa z Suwałk zatrzymali mężczyzną podejrzanego o kradzież perfum i elektroniki z otwartego dostawczego pojazdu. 43-latek znany był policjantom ze swojej wcześniejszej działalności przestępczej. W toku czynności mundurowi ustalili, że jest on również odpowiedzialny za 5 innych przestępstw. Zatrzymany usłyszał już zarzuty w warunkach recydywy. Grozi mu nawet do 10 lat pozbawienia wolności, jednak w warunkach recydywy kara ta może zostać zwiększona nawet o połowę.

● Policjanci zatrzymali 21-latkę, który zdemontował wynajęte na dobę mieszkanie. Zniszczone drzwi, meble, żyrandol, naczynia, uszkodzone ściany i barierka balkonowa – to widok, jaki zastała właścicielka mieszkania. Poszkodowana oszacowała straty na 4000 złotych. Tuż po zgłoszeniu policjanci zatrzymali mężczyznę. Jak się okazało to skutek imprezy, którą tam zorganizował. Mężczyzna już usłyszał zarzut zniszczenia mienia. Grozi mu do 5 lat pozbawienia wolności.

● 20 000 sztuk papierosów bez polskich znaków skarbowych akcyzy zabezpieczyli suwałscy policjanci wspólnie z funkcjonariuszami Straży Granicznej. Nielegalny towar mundurowi znaleźli podczepiony do balonu, który spadł. Podejrzani o przemyt drogą powietrzną mieszkańcy powiatu sokólskiego usłyszeli już zarzut, za który odpowiedzialną przed sądem. Wprowadzenie na rynek zabezpieczonego towaru naraziłoby Skarb Państwa na stratę w wysokości ponad 26 tysięcy złotych z tytułu niezapłaconych podatków. Podejrzani o posiadanie nielegalnego towaru 23 i 31-latek usłyszeli już zarzut uchylania się od opodatkowania, za który teraz odpowiedzą przed sądem.

● Dzielnicy zatrzymali 35-latkę podejrzanego o kradzież roweru. Mężczyzna zabrał go, gdy był przypięty do rury ciepłowniczej przed blokiem. Wpadł, bo policjanci rozpoznali jednośląd skradziony kilka dni wcześniej. 35-letni suwałczanin twierdził, że zabrał go bo nie ma swojego, a był mu potrzebny. Mężczyzna został zatrzymany i usłyszy zarzut kradzieży. Za to przestępstwo grozi kara do 5 lat pozbawienia wolności.

POWAKACYJNA SESJA RADY MIEJSKIEJ

Druga z wrześniowych sesji Rady Miejskiej odbyła się w śróde 25.09. W programie sesji znalazło się kilkanaście zagadnień wynikających z Kalendarza pracy Rady Miejskiej w 2024 r. oraz z bieżącej pracy samorządu.

Anna Radzewicz Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Suwałkach przedstawiła radnym raport o zachorowaniach na Covid w Suwałkach. Z uwagą informacjom przysłuchiwało się prezydium Rady w składzie (od lewej): Jacek Juskiewicz, Anna Ruzewska i Zdzisław Przelomieć

Przedłożona została radnym informacja z konsultacji społecznych w sprawie Suwałskiego Budżetu Obywatelskiego na 2025 rok. Rajcy rozpatrzyli projekt w sprawie zmiany zadań Miasta Suwałki realizowanych w roku 2024 ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

POMOC POWODZIANOM

Radni jednogłośnie przyznali miastu Nysa pomoc finansową w wysokości 200 tys. zł, z przeznaczeniem na zakup sprzętu i materiałów niezbędnych do usuwania skutków powodzi oraz przeprowadzenie remontów i napraw. Nadali ulicy łączącej rondo przy ul. Wylotowej z rondem Bohaterów Powstania Sejneńskiego przy ul. Sejneńskiej nazwy Pułkownika Ryszarda Kuklińskiego.

Od prawej: Mariola Karpińska, Marek Zborowski-Weychman, Zbigniew De-Mezer i Grzegorz Gorlo

MIEJSCOWE PLANY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Radni przyjęli 7 uchwał dotyczących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego obejmujących: obszar Osiedla Kolejowego, obszar ograniczony ulicą 100-lecia Niepodległości oraz terenem kolejowym i ulicą Stanisława Staniszewskiego, obszar ogra-

niczony ulicami Filipowską, Grunwaldzką, Stefana Batorego i terenem Zespołu Szkół nr 6 im. Karola Brzostowskiego, a także ulicą Łanową oraz zespołem zabudowy pokoszarowej, wydzielony teren ulicy Ogrodowej, tereny kolejowe w śródmieściu miasta, teren położony u zbiegu ulic Nowomiejskiej i Świerkowej.

Radni rozpatrzyli także projekt uchwały w sprawie zmiany uchwały dotyczącej powołania Młodzieżowej Rady Miasta Suwałki.

ZMIANY W BUDŻECIE MIASTA

Tradycyjnie pochylili się też nad zmianami w Budżecie Miasta w 2024 r. oraz w Wieloletniej Prognozie Finansowej Miasta Suwałki na lata 2024-2041.

Od prawej: Bogdan Bezdziecki, Jarosław Kowalewski, Jarosław Schabieński, Grzegorz Izbicki i Tadeusz Czerwiecki

WNIOSKI I OŚWIADCZENIA RADNYCH

Wnioski i oświadczenia radni składali w kolejności: Filip Olszewski, Mariola Karpińska, Grzegorz Izbicki, Kamil Klimek, Kamil Lauryn, Przemysław Turowski, Jarosław Kowalewski, Jarosław Schabieński, Anna Ruzewska, Tadeusz Czerwiecki, Zdzisław Przelomieć, Bogdan Bezdziecki.

Od prawej: Adam Ołowniuk, Filip Olszewski, Sylwester Cimochocki, Kamil Klimek, Kamil Lauryn, Wioletta Wawrukiewicz, Przemysław Turowski i Wojciech Fałtynowicz

Transmisję sesji Rady Miejskiej w Suwałkach można obejrzeć online na stronie internetowej: www.um.suwalki.pl Można też zapoznać się z protokołami odbytych sesji publikowanymi na BIP oraz nagraniami z sesji zamieszczanymi na stronie: www.um.suwalki.pl Ponadto możliwy jest dostęp do dokumentów dotyczących pracy samorządu w Biurze Rady Miejskiej w Suwałkach.

>> NABÓR KANDYDATEK DO RADY

Prezydent Miasta Suwałk ogłosił nabór kandydatek do Rady Kobiet zgłaszanych przez instytucje/organizacje pozarządowe oraz podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie/podmioty reprezentujące samorządy zawodowe. Nabór do Rady trwa do 2 października 2024 r.

Więcej na stronie www.um.suwalki.pl

>> GŁUSI ŚWIĘTOWALI

Każdego roku w ostatnią niedzielę września obchodzony jest Międzynarodowy Dzień Głuchych i Języka Migowego. Święto to jest okazją do zwrócenia uwagi na problemy, prawa, obawy i osiągnięcia osób niesłyszących i słabosłyszących.

W ramach obchodów Dnia Głuchych w Suwałkach członkowie Związku oraz przedstawiciele suwałckiego samorządu spotkali się w ogrodzie obok siedziby organizacji przy ul. Szkolnej 7. Omówiono miniony rok w działalności PZG, podsumowano współpracę z samorządem oraz określono bieżące problemy i sprawy wymagające rozwiązania.

– Miasto Suwałki realizuje działania, które osobom z dysfunkcją słuchu ułatwiają udział w życiu społecznym oraz zagwarantowują swobodny dostęp do miejskich usług w różnych sferach życia mieszkańców. Dążymy do zapewniania możliwości korzystania z usługi tłumacza języka migowego w Urzędzie Miejskim. Wspieramy finansowo i współpracujemy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób niesłyszących – zgodnie twierdzili zastępca prezydenta miasta Roman Rynkowski i przewodniczący Rady Miejskiej Zdzisław Przełomieć.

Gospodarze spotkania Wiesław Dzienis, prezes Koła Terenowego PZG w Suwałkach oraz Grzegorz Roszkowski, sekretarz Koła i tłumacz języka migowego zwrócili uwagę na potrzebę uzgodnień szczegółów dotyczących planowanej zmiany siedziby związku. Zwrócili także uwagę na potrzebę pomocy w zakresie rozwiązania powstających problemów z funkcjonowaniem systemu tzw. pętli indukcyjnej optymalizującej dźwięk dla ludzi z aparatami słuchowymi.

Suwałskie koło PZG jest placówką, gdzie osoby głuche, głuchonierne i słabo słyszące uzyskują pomoc. Dotyczy ona pozyskiwania informacji o możliwościach wsparcia w wielu codziennych sprawach, m.in. dotyczących poradnictwa prawnego, pomocy w rozwiązywaniu problemów urzędowych podopiecznych w wielu instytucjach administracji i służby zdrowia.

Adres Koła: ul. Szkolna 7, 16-400 Suwałki. Godziny otwarcia biura: poniedziałek-czwartek 8-12. Kontakt: tel. 87 566 24 98, 798 845 981, email: suwalkipzg@op.pl

DIŻURY RADNYCH

W każdy wtorek w godz. 15.30-17 w pok. 146 Urzędu Miejskiego można spotkać się z suwałskimi radnymi i przekazać im swoje uwagi i pomysły.

We wtorek 1 października zapraszają Jarosław Schabieński z Prawa i Sprawiedliwości i Przemysław Turowski z Klubu Radnych „Razem dla Suwałk”. Natomiast 8 października na suwałczan czekają Wioletta Wawrukiewicz i Marek Zborowski-Weychman z Klubu Radnych „Razem dla Suwałk”. Na spotkanie z radnymi 15 października zapraszają Bogdan Bezdzicki z Prawa i Sprawiedliwości i Sylwester Cimochoński z Klubu Radnych „Razem dla Suwałk”.

Przewodniczący Rady Miejskiej Zdzisław Przełomieć lub wyznaczony przez niego wiceprzewodniczący przyjmuje interesantów w każdy poniedziałek, od 15.30 do 17 w pokoju 145 na pierwszym piętrze Urzędu Miejskiego.

ZWIEDZALI SEJM NA ZAPROSZENIE POŚŁA JACKA NIEDŹWIEDZKIEGO

Prawie 50-osobowa grupa suwałczan zwiedziła w połowie września Sejm Rzeczypospolitej Polskiej. Wszystko za sprawą Jacka Niedźwiedzkiego – posła Koalicji Obywatelskiej, który zaprosił na wycieczkę grupę młodzieży z II Liceum Ogólnokształcącego w Suwałkach oraz seniorów z miejscowego Uniwersytetu Trzeciego Wieku. – Każdy poseł może raz w roku zorganizować wyjazd grupowy do Sejmu. Taka wycieczka ma na celu przybliżenie pracy parlamentarzystów. W naszym przypadku była to międzypokoleniowa lekcja demokracji – mówi poseł J. Niedźwiedzki.

Trzeba jednak podkreślić, że wejście na teren Sejmu RP nie jest proste. Zanim uczestnicy wycieczki weszli do budynku, czekały ich kontrole bezpieczeństwa. Na początek Straż Marszałkowska poprosiła o okazanie dowodów tożsamości. Następnie, podobnie jak na lotnisku, każdy musiał przejść przez bramkę detekcyjną wykrywającą metale, a wszystkie torebki i plecaki zostały prześwietlone. – Takie są procedury. Parlament jest instytucją o dużym znaczeniu państwowym, gdzie obecni są posłowie, senatorowie i inne osoby publiczne. Kontrola jest niezbędna, aby uniknąć zagrożeń – tłumaczy poseł J. Niedźwiedzki.

Jak zgodnie potwierdzili jednak uczestnicy wycieczki, warto przejść wszystkie wymagane kontrole, aby zobaczyć wnętrza znane większości tylko z programów informacyjnych. Suwałczanie zasiedli na galerii Sali Plenarnej, w której w tym samym czasie toczyły się obrady oraz stanęli na schodach głównych, czyli jednym z najbardziej rozpoznawalnych elementów kompleksu sejmowego.

W programie była też krótka prelekcja na temat pracy posła i jego obowiązków. Dla młodzieży była to doskonała okazja do zrozumienia tego, jak uchwalane są przepisy, które wpływają na codzienne życie obywateli. Seniorzy z kolei mieli możliwość porównać dzisiejsze realia parlamentarne z przeszłością.

Jak na wizytę w Sejmie przystało, nie mogło zabraknąć też spotkania z czołowymi polskimi politykami. Jeszcze przed wejściem do gmachu, z suwałczanami przywitał się minister finansów Andrzej Domański. Na korytarzu podszedł do uczestników suwałskiej wycieczki Patryk Gabriel – poseł z Gdańska, a spotkany wicepremier Krzysztof Gawkowski chętnie pozował do zdjęć. Znanych twarzy nie brakowało też w sejmowej stołówce – idąc na obiad uczestnicy wycieczki spotkali siedzącego przy stoliku posła Pawła Kukiza.

– Jestem bardzo zadowolony z wizyty młodych i starszych Suwałczan w Sejmie. Z rozmów wiem, że oni także bardzo chwalą sobie ten wyjazd – mówi poseł J. Niedźwiedzki. Jak dodaje, wartością dodaną wycieczki była jej międzypokoleniowa formuła. – Współpraca między pokoleniami może przynieść wymierne korzyści dla społeczeństwa. Inicjatywy tego typu, które łączą młodzież i seniorów, przyczyniają się do budowania wspólnoty i wzajemnego zrozumienia, a jednocześnie promują aktywność obywatelską – podkreśla.

BULWARY NAD CZARNĄ HAŃCZĄ

Chociaż od uroczystego otwarcia nowej przestrzeni i zakończenia zagospodarowania terenu upłynęły 4 lata, Suwałczanom trudno byłoby dzisiaj wyobrazić miasto bez Bulwarów nad Czarną Hańczą i królującej na nich Galerii Sztuki Stara Łaźnia. O tym, że inwestycja była strzełem w dziesiątkę mówi Czesław Renkiewicz, prezydent Miasta Suwałki.

– Bulwary nad Czarną Hańczą w ostatnich latach przeszły prawdziwą metamorfozę.

– Przechodzą zmiany tak naprawdę cały czas. 4 lata temu udostępniliśmy teren bulwarów pomiędzy ulicami Bakałarzewską i 24 Sierpnia naszym

mieszkańcom. Wcześniej była to zarosnięta nadrzeczna łąka. Dziś to miejsce tętniące życiem. Widzą to mieszkańcy, dostrzegają przedsiębiorcy. Dlatego też powstaje tam coraz więcej ogródków gastronomicznych czy barów. To miejsce w okresie ciepłych miesięcy stało się, można powiedzieć, ulubionym wśród młodzieży czy rodziców z dziećmi. Bulwary okazały się idealnym miejscem na organizację dużych koncertów z okazji Dni Suwałk czy dyskotek „pod chmurką”. Obszar w centrum miasta, a jednak z dala od zabudowań. Nie przeszkadza to jednak w organizacji imprez plenerowych – nawet takich, które kończą się po tzw. „ciszy nocnej”. Z pewnością nie jest to jeszcze koniec tego co pojawi się wzdłuż naszej Czarnej Hańczy w najbliższych latach.

Jeszcze w 2002 r. łaźnia miejska była ruiną.

Obecnie jej otoczenie jest ulubionym miejscem wypoczynku Suwałczan

– Na suwalskich bulwarach powstaje Park Sensoryczny. Co to takiego?

– Ogród Sensoryczny będzie zajmował obszar o powierzchni łącznej 11 193,8 m² i będzie naturalnym przedłużeniem Bulwarów. Teren ten – pomiędzy ulicami 24 Sierpnia i T. Kościuszki – podobnie jak wcześniej przytoczony obszar był całkowicie niezagospodarowany. Po prostu porośnięty krzakami nadrzeczny teren. Po inwestycji będzie to zupełnie nowe miejsce na mapie rekreacyjnej Suwałk.

Park Sensoryczny ma działać na nasze zmysły: wzrok, dotyk czy też zapach. Zamysłem tego miejsca jest to byśmy mogli dosłownie „czuć” otaczającą nas przyrodę. W Parku zostanie posadzonych około 60 gatunków drzew, krzewów i bylin prezentujących szeroką paletę barw i kształtów, za sprawą owoców, nasion, liści i kwiatów. Ścieżki nie będą wyłożone kostką, a wysypane dobrze ubitym żwirem. Ma tam być, na ile się da, naturalnie.

– Co z dalszą rozbudową Bulwarów pomiędzy ulicami gen. W. Sikorskiego i Bakałarzewską oraz pomiędzy ulicami 1 Maja a Utratą? To są przecież piękne i malownicze tereny i warto byłoby je udostępnić mieszkańcom.

– I tak będzie w przyszłości. Obecnie pracujemy nad wykupem gruntów, które dziś są w większości własnością prywatną. Niemniej jednak rozmowy z właścicielami już trwają. W najbliższych latach na pewno i te miejsca będą ogólnodostępne dla naszych mieszkańców. Pojawią się tam zapewne ścieżki rowerowe lub pieszo-rowerowe. Przed nami jeszcze dużo pracy i dużo pieniędzy, które trzeba będzie wydać, by zagospodarować kolejne tereny wzdłuż naszej Czarnej Hańczy.

Tegoroczny koncert Smolastego na Bulwarach na Dniach Suwałk przyciągnął tłumy

– Od wiosny tego roku na Bulwarach funkcjonuje tężnia solankowa. Choć budowa jak i jej uruchomienie przebiegały z pewnymi trudnościami, to budzi duże zainteresowanie.

– Jest to dobry przykład tego, jak mieszkańcy Suwałk zaangażowali się w rozwój suwalskich bulwarów. Przypomnę, że tężnia powstała w ramach Suwalskiego Budżetu Obywatelskiego 2023 i kosztowała 567 000 zł. Uruchomiona została podczas tegorocznej „majówki”.

Fakt, były pewne problemy z jej działaniem na samym początku. Jednak, jak każde urządzenie, tak i to potrzebowało po prostu czasu na tzw. „rozruch”. Tężnia działa, i obserwując jej otoczenie, cieszy się bardzo dużym zainteresowaniem ze strony Suwałczan. Zwłaszcza osób starszych. To dowód na to, że Bulwary są dla każdego.

„ŻEGNAJ LATO ZA ROK”

Trzy dni temu, 23 września rozpoczęła się kalendaryzacja jesieni. O podsumowanie tegorocznego letniego sezonu turystycznego poprosiliśmy Karola Świerzbina, wiceprezesa Stowarzyszenia Kulturalnego Kostroma prowadzącego od 2018 roku Centrum Informacji Turystycznej w Suwałkach.

– Co można powiedzieć o tegorocznym sezonie turystycznym?

– Był specyficzny. Część osób uzna go za dobry, część za średni, a niektórzy określą go słabym. Wynika to z faktu, że różne podmioty, w odmienny sposób mierzą ilość odwiedzających. Baza noclegowa liczy np. obłożeniem pokoi, a gastronomia liczbą wydanych posiłków. Turyści w tym roku byli na Suwalszczyźnie, ale zdecydowanie skracali swoje pobyty, notowaliśmy bardzo dużo pobytów na tzw. przedłużone weekendy (czwartek-poniedziałek). W CIT, mamy licznik elektroniczny, który zlicza osoby nas odwiedzające. W tym roku było to ponad 20 tys. osób.

Widok z Góry Zamkowej na Górę Cisową

– Czy naszym regionem interesują się turyści zagraniczni?

– W tym roku mieliśmy sporo turystów z Czech. Turystów zagranicznych niestety nie ma tak dużo jak byśmy chcieli. Upatrujemy tu braku promocji naszego regionu przez instytucje powołane do

SBF przyciąga do Suwałk tłumy turystów

promocji Polski, takie jak np. Polska Organizacja Turystyczna. O ile Mazury, czy Puszcza Białowieńska są promowane, to Suwalszczyzna jest zawsze gdzieś z boku.

– Kto do nas przyjeżdża?

– Tu mamy chyba cały przegląd społeczeństwa. Mamy rodziny z dziećmi, seniorów, ludzi w średnim wieku. Dane demograficzne nie mają tu chyba jakiegoś wielkiego wpływu. Do przyjazdu składają ich chyba zupełnie coś innego... Przyroda, możliwości aktywne wypoczynku itp.

– Czym kierują się turyści odwiedzający Suwalszczyznę?

– To jest trudne pytanie, na które nie da się prosto odpowiedzieć. Część osób przyjeżdża dla przyrody Suwalskiego Parku Krajobrazowego i Wigierskiego Parku Narodowego, część nie wyobraża sobie wypoczynku u nas bez spływu kajakowego. Mieliśmy w tym roku sporo osób (seniorów), którzy wybrali się w podróż sentymentalną. Małżonkowie szukali starych ośrodków wypoczynkowych, w których poznali się, a później założyli rodzinę. Czasami ciężko jest takim osobom pomóc, bo nie kojarzą jaki to był ośrodek, nad jakim jeziorem był położony, pamiętają tylko jakiego zakładu był to ośrodek wypoczynkowy.

Coraz więcej osób poszukuje możliwości zwiedzania historycznego, niestety w regionie brakuje nam szlaków i ścieżek historycznych. Dlatego z zadowoleniem przyjmujemy wiadomości o planach powstania kolejnej atrakcji związanej z cmentarzyskiem Jaćwingów.

Na Suwalszczyźnie można połączyć wypoczynek nad jeziorem i zwiedzanie zabytków

– Czy ten sezon różnił się od poprzednich?

– Każdy sezon jest inny, praca w turystyce to praca z ludźmi. Przychodzą do nas i często jesteśmy tą pierwszą linią, która musi wysłuchać skarg na wszystko, na to, że muzeum w poniedziałek jest zamknięte, na to, że mamy słabą komunikację poza Suwałkami itd. W tym roku na pewno było więcej osób, które przychodziły do nas „poskarżyć się” na tego typu kwestie.

– Czy ciągle straszenie polityków i mediów tzw. „Przesmykiem Suwalskim” ma wpływ na ruch turystyczny?

– Niestety ma wpływ. Na szczęście w ostatnim czasie widzimy, że temat ten trochę okrzepł i media tak często go nie poruszają. Wcześniej każda wypowiedź medialna kończyła się gwałtownym spadkiem ruchu turystycznego.

– Dziękujemy za rozmowę.

DIAMENTOWY JUBILEUSZ DOMU

SUWAŃSKI DOM POMOCY SPOŁECZNEJ „KALINA” MA SZEŚCZDZIESIĄT LAT. W TYM CZASIE NIE BRAKOWAŁO DOBRYCH CHWIL, JAK POPRAWA OPIEKI NAD PENSJONARIUSZAMI, INTEGRACYJNE BIEGI ULICZNE, ANIMACJE TEATRALNE CZY JUBILEUSZE MIESZKAŃCÓW DPS. BYŁY TEŻ CHWILE TRUDNE, JAK CZAS PANDEMII W ROKU 2020. NA SZCZĘŚCIE TYCH DOBRYCH CHWIL BYŁO ZNACZNIE WIĘCEJ.

Kalendarium ważniejszych wydarzeń w DPS „Kalina”:

28 grudnia 1963 r. – oficjalne otwarcie Zakładu dla Przewlekłe Chorych w północnej części Suwałk. Pierwszą mieszkanką była Aleksandra Koczkowska. Personel składał się głównie z siostr zakonnych. Pierwszym dyrektorem był Władysław Biszewski, a pierwszym pracownikiem Henryk Magalas;

11 czerwca 1964 r. – oddano do użytku windę, dzięki której pensjonariusze na wózkach mogli poruszać się po całej placówce;

1965 r. – odbyła się pierwsza projekcja filmu przez kino objazdowe w tej placówce. Jej dyrektorem został Władysław Orłowski;

Od 1968 przez 32 lata dyrektorem placówki była Krystyna Zarębska. Na zdjęciu z wiceministrem Zdrowia i Opieki Społecznej dr. Ryszardem Brzozowskim

1970 r. – utworzono salę rehabilitacyjną oraz powstała pierwsza grupa terapii zajęciowej. Mieszkańcom wydzielono teren pod indywidualne działki warzywne i rabaty kwiatowe;

Lata 70-80-te – w tym czasie placówka działała pod nazwami: Państwowy Dom Specjalny dla Przewlekłe Chorych oraz Państwowy Dom Pomocy Społecznej dla Dorosłych, a od 18 lutego 1992 r. jako Dom Pomocy Społecznej;

1991 r. – dyrektorem placówki został Janusz Płażalski;

Mieszkańcem tej placówki był Tymoteusz Muško, malarz samouk, prymitywista, suwańska legenda lat 70-tych

Pracownicy DPS „Kalina” w 2014 roku, gdy obchodzono jubileusz 50-lecia działalności tej placówki

Lata 90-te – gruntowny remont budynku głównego i uruchomienie pawilonu rehabilitacyjnego;

1999 r. – Dom Pomocy Społecznej „Kalina” stał się miejską jednostką organizacyjną, a w kwietniu stanowisko dyrektora objęła Krystyna Jaśkiewicz;

Luty 2000 r. – powstało Stowarzyszenie Przyjaciół DPS „Kalina”. Pierwszym prezesem był Antoni Zarębski, którego zastąpił Tadeusz Zamara, a obecnie prezesem stowarzyszenia jest Tadeusz Szymańczyk;

Lata 2001-2004 – to czas modernizacji i rozbudowy DPS „Kalina”: dobudowano m.in. nowe skrzydło budynku z nowymi pokojami, pomieszczeniami rehabilitacyjnymi i terapeutycznymi oraz nowoczesną kuchnię i jadalnię. Wyremontowano również budynek główny oraz zagospodarowano teren wokół DPS „Kalina”;

2003 r. – organizacja pierwszego Integracyjnego Biegu Ulicznego z udziałem mieszkańców DPS „Kalina” oraz podopiecznych domów pomocy społecznej z podlaskiego, war-

mińsko-mazurskiego, z Litwy oraz uczniów suwańskich szkół podstawowych;

2004 r. – organizacja pierwszych Animacji Teatralnych z udziałem mieszkańców DPS „Kalina” oraz podopiecznych domów pomocy społecznej z podlaskiego, warmińsko-mazurskiego i z Litwy;

Kwiecień 2017 r. – otwarto Dom Dziennego Pobytu „Kalinka”;

Lipiec 2017 r. – dyrektorem DPS „Kalina” zostaje Barbara Burba.

Przez 60 lat działalności suwańskiego Domu Pomocy Społecznej „Kalina” z jego pomocy skorzystało prawie 4 tysiące mieszkańców Suwałk, Suwalszczyzny i regionu.

Przy przygotowaniu tego materiału wykorzystano zdjęcia zawarte w książce „Historia Domu Pomocy Społecznej „Kalina” wydanej w 2014 r.

Mieszkańcy DPS „Kalina” w swoim pięknym i tajemniczym ogrodzie chętnie spędzają czas bo to świetny sposób na relaks

POMOCE SPOŁECZNEJ „KALINA”

W piątek 20 września w Sali Koncertowej Państwowej Szkoły Muzycznej I i II stopnia w Suwałkach odbyły się oficjalne obchody Jubileuszu 60-lecia Domu Pomocy Społecznej „Kalina” w Suwałkach. Uroczystość uświetnili swoją obecnością: poseł Jarosław Zieliński, prezydent Suwałk Czesław Renkiewicz z zastępcą Romanem Rynkowskim, przewodniczący Rady Miejskiej Zdzisław Przełomieć z liczną delegacją radnych oraz radni Sejmiku Województwa Podlaskiego. Oczywiście nie zabrakło mieszkańców DPS-u. Wysłuchano wystąpień i gratulacji zaproszonych gości.

Najbardziej zasłużonym pracownikom wręczono nagrody, uhonorowano też emerytowanych pracowników (na zdjęciu powyżej). Zaprezentowano film podsumowujący 60 lat funkcjonowania DPS „Kalina”. Goście mogli skosztować jubileuszowego tortu. Oprawę muzyczną zapewnił duet skrzypcowy Beata Chudecka & Adam Marszałek.

O specyfice pracy w DPS rozmawiamy z Barbarą Burbą, od 7 lat, dyrektorem tej placówki.

– Ilu mieszkańców przebywa obecnie w DPS i ile osób sprawuje nad nimi opiekę?

– W rozbudowanym i zmodernizowanym obiekcie, wkomponowanym w zielone estetyczne otoczenie, zapewniamy całodobową opiekę 192 osobom z przewlekłymi somatycznymi chorobami. Wykwalifikowany personel składa się ze 102 pracowników, z których ponad 65% zajmuje się bezpośrednio mieszkańcami.

– W jakich warunkach przebywają mieszkańcy?

– Mieszkańcy mają do dyspozycji pokoje jedno-, dwu- i trzyosobowe. Mogą korzystać z czytelni oraz pomieszczeń socjalnych do codziennej rekreacji. Dom spełnia wymogi standardów europejskich, zarówno pod względem warunków bytowych jak i organizacyjnych. Budynek i otoczenie pozbawione są barier architektonicznych, a opiekę sprawuje profesjonalna, stale doskonaląca swoje umiejętności kadra. Posiadamy wysokiej klasy sprzęt rehabilitacyjny, a wszystkie pomieszczenia Domu wyposażone są w nowoczesny sprzęt codziennego użytku. Nasza kuchnia serwuje obiady domowe dostosowane do specyficznej diety każdego naszego mieszkańca.

– A co z opieką medyczną?

– Mieszkańcy mają zapewnioną na miejscu codzienną opiekę lekarza rodzinnego oraz psychiatry, kardiologa i neurologa. W razie potrzeby mieszkańcy dowożeni są do Poradni Specjalistycznych na terenie całej Polski naszym transportem inwalidzkim. Zapewnimy też całodobową, profesjonalną opiekę pielęgniarską oraz indywidualne i różnorodne formy rehabilitacji, terapii i wypoczynku. Program terapeutyczno-opiekuńczy uzgadniany jest z każdym mieszkańcem w zależności od jego potrzeb, możliwości i uzdolnień.

– Czy w „Kalinie” można się nudzić?

– Zależy nam na tworzeniu życzliwej atmosfery miejsc, gdzie mieszkaniec może spokojnie żyć, rozwijać swoje talenty i pasje. W „Kalinie” prężnie działa grupa teatralna oraz zespół muzyczny „Kalinka”. Uświetniają one swoimi występami uroczystości w Domu oraz reprezentują nas, z sukcesami na zewnątrz. Organizujemy naszym podopiecznym wycieczki krajoznawcze, wyjazdy integracyjne do innych domów pomocy społecznej, turnusy rehabilitacyjne, pielgrzymki i spotkania literackie. Dom tętni życiem. Tradycją „Kalinę” sta-

ły się spotkania oplatkowe, zabawy andrzejkowe, bale karnawałowe, spotkania rodzin, obchody Dnia Babci i Dziadka, Dnia Kobiet, występy poetycko-muzyczne dzieci i młodzieży z suwalskich przedszkoli, szkół podstawowych i średnich, a także przeglądy twórczości artystycznej osób z niepełnosprawnością. Mieszkańcy aktywnie uczestniczą w wielu wydarzeniach kulturalnych miasta i regionu.

– W DPS funkcjonuje też Dzienny Dom Pobytu „Kalinka”

– Przeznaczony on jest dla seniorów naszego miasta, którzy z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności wymagają częściowej opieki i pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych. Dom przeznaczony jest dla 15 uczestników, funkcjonuje od poniedziałku do piątku w godzinach 7-17. Zapewnia dzienną opiekę oraz terapię zajęciową, zajęcia ogólnousprawniające, dostęp do kultury i rekreacji oraz dwa posiłki, w tym jeden gorący w formie obiadu. Instytucją kierującą do DDP jest Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Suwałkach. Zasady odpłatności określa Uchwała Rady Miejskiej w Suwałkach. Wszelkie informacje dotyczące zasad kierowania, naliczania odpłatności i pobytu w DDP można uzyskać w MOPR w Suwałkach – tel. 87 562 89 70, wew. 943 lub 977.

– Gratulujemy tak pięknego jubileuszu i życzymy utrzymania opinii jednego z najlepszych DPS-ów w kraju.

– Dziękuję bardzo. Nasz sukces, to zasługa naszych pracowników. Korzystając z okazji chcę im przekazać wyrazy uznania i podziękowania za wysiłek podejmowany przy realizacji misji wspierania osób potrzebujących i znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej. Wasza praca jest przykładem tego, że zawsze najważniejszy jest człowiek i godność jego życia. Życzę, aby służba na rzecz drugiego człowieka, który pozostaje w potrzebie, przynosiła radość, bo radość jest tym, co oprócz miłości i dobra – „mnoży się, kiedy się ją dzieli”.

Mieszkańcy DPS podczas warsztatów terapii zajęciowej

>> BIBLIOTEKA ZAPRASZA

SPOTKANIE Z PRZEMYSŁAWEM WECHTEROWICZEM

Na spotkanie z Przemysławem Wechterowiczem, autorem książek dla dzieci Biblioteka Publiczna im. Marii Konopnickiej zaprasza 28 września na godzinę 11 do pracowni „Smykałka”.

Przemysław Wechterowicz, to autor książek obrazkowych. Jego debiutancką książką były „Wielkie marzenia” wydane w 2008 roku. „W pogoni za życiem”, „Mały słownik wyrazów kocich i kociojęzycznych” oraz „Czy ktoś widział zajęczka?” to tylko niektóre opublikowane tytuły. Jego książki tłumaczone były na osiemnaście języków. Za „Proszę mnie przytulić” został uhonorowany Nagrodą Literacką m.st. Warszawy w 2014 r.

Źródło: mediarodzina.pl/autor/przemyslaw-wechterowicz/

Autor współpracuje z najlepszymi polskimi ilustratorami m.in. Emilią Dziubak, Nikolą Kucharską czy Marcinem Minorem.

SPOTKANIE Z MARIUSZEM SZCZYGŁEM

Biblioteka Publiczna im. Marii Konopnickiej w Suwałkach zaprasza na spotkanie z Mariuszem Szczygłem (dziennikarzem, reportażystą, pisarzem i wykładowcą akademickim). Odbędzie się ono 11 października. Miejsce spotkania i godzina zostaną podane na stronach internetowych Biblioteki i „DTS”. Na spotkanie będą obowiązywać wejściówki – do odebrania od 3 października (w godz. 9-15) w sekretariacie oraz (w godz. 15-18) w Zbiorach Specjalnych Biblioteki przy ul. E. Plater 33A.

Więcej informacji na: www.bpsuwalki.pl

Fot. Michał Mutor

>> CANTAREUM

13 września w sali koncertowej suwańskiej Państwowej Szkoły Muzycznej odbył się uroczysty koncert wokalny III Międzynarodowego Festiwalu Cantareum.

Jego wykonawcami byli absolwenci i uczniowie wokalistyki PSM I i II stopnia. Wystąpili soliści: Karolina Chomicz – sopran, Malwina Michaela Grzanka – sopran (gościnnie), Damian Balcer – baryton oraz Zespół Wokalny Specjalności Wokalistyki PSM I i II stopnia w składzie: Wiktoria Szeraszewicz, Joanna Biegasiak, Natalia Wasilewska, Rozalia Zawadzka, Maciej Łuszyński.

Zgromadzeni słuchacze mogli delektować się utworami Wolfganga Amadeusza Mozarta, Jana Sebastiana Bacha, Jerzego Fryderyka Händla, Franciszka Schuberta, czy też twórczością polskich kompozytorów: Stanisława Moniuszki i Feliksa Nowowiejskiego.

Przygotowanie wokalistów, organizacja i prowadzenie koncertów Marlena Borowska. Choreografia Małgorzata Wojdełko. Przedsięwzięcie zrealizowano przy wsparciu finansowym z budżetu Miasta Suwałki. Patronat medialny objął „DwuTygodnik Suwański”.

Kolejne koncerty w suwańskiej PSM odbędą się 17-18 października.

>> MUZYCZNE PERŁY

Dwie utalentowane artystki, Suwałczanki – Kamila Sacharzewska (fortepian) i Roksana Maria Maciejczuk (mezzosopran) wystąpiły 22 września w koncercie z cyklu Muzyczne Perły w Salonie Muzycznym przy ulicy Chłodnej 12 prowadzonym przez Alicję Roszkowską.

Koncert studentek Uniwersytetu Muzycznego w Warszawie Kamili Sacharzewskiej i Roksany Marii Maciejczuk był niewątpliwie jednym z najbardziej wzruszających i pełnych emocji wydarzeń muzycznych tego roku. Te dwie utalentowane Suwałczanki zachwyciły publiczność swoim niezrównanym talentem i wirtuozerią. Na scenie zabrzmiały przepiękne pieśni Fryderyka Chopina, które zostały wykonane w sposób niezwykle delikatny i subtelny. Kamila i Roksana dosko nale oddały emocje ukryte w tych utworach, sprawiając, że publiczność przeniosła się w świat muzyki romantycznej. Nie można zapomnieć również o wyborze pieśni z cyklu „Jaśkowa Dola” Stanisława Niewiadomskiego, które zostały zaprezentowane z pasją i zaangażowaniem. Te mniej znane utwory brzmiały niezwykle świeżo i oryginalnie w interpretacji obu artystek. Na koniec koncertu atmosfera była nasycona magią muzyki, a publiczność nagrodziła Kamilę i Roksanę gromkimi brawami i owacjami na stojąco.

18 SEZON SUWAŃSKIEJ ORKIESTRY KAMERALNEJ 2024/2025

W Suwańskim Ośrodku Kultury 20 września w ramach Filharmonii Suwałk odbył się koncert fortepianowy e-moll op. 11 Fryderyka Chopina. Utalentowanej pianistce Kamili Sacharzewskiej towarzyszyła Suwańska Orkiestra Kameralna pod dyktando Kazimierza Dąbrowskiego.

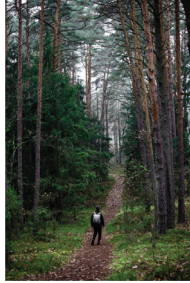

ZAPROSZENIA SUWALSKIE

BIBLIOTEKA PUBLICZNA IM. MARII KONOPNICKIEJ,

ul. E. Plater 33A zaprasza:

◆ do obejrzenia wystawy fotografii Suwalczanina Michała Radkiewicza pt. „Turystyka lokalna”. Miejsce: budynek przy ul. Emilii Plater 33A. Fotografie przedstawiają Suwalszczyznę z innej perspektywy. Podróżowanie po własnym regionie to odkrywanie na nowo codziennej ścieżki do pracy. To docenienie lokalnego piękna i uczenie się dostrzegania go od nowa – nowo-patrzenie. Wystawa czynna do 4.11;

◆ do udziału w konkursie na piosenkę do wiersza Cypriana Kamila Norwida lub/i Agnieszki Frączek. Konkurs skierowany jest do wszystkich, bez względu na wiek czy miejsce zamieszkania. Można tworzyć samemu lub w zespołach, mile widziane są zespoły rodzinne. Teksty Norwida dostępne on-line w bibliotekach cyfrowych, a Agnieszki Frączek – w poezji dziecięcej. Na nagrania (wystarczy dyktafon w telefonie) wraz z wypełnioną kartą zgłoszenia organizatorzy czekają do 30.09. Regulamin i karta zgłoszenia dostępna na stronie: bpsuwalki.pl

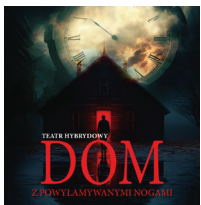
◆ wspólnie z Cinema Lumiere w Suwałkach do udziału w akcji „Przeczytaj i obejrzyj” – zanim obejrzyś film, wypożycz i przeczytaj książkę. Zdobądź kupon zniżkowy na bilety do kina. Kupon „Przeczytaj i obejrzyj” upoważnia do zakupu biletu do kina na film 2D i 3D (w cenie 22 zł). Filmy objęte akcją: „Niepewność. Zakochany Mickiewicz”, „Drużyna A(A)”, „Joker: Folie à Deux”, „Smok Diplodok”.

SUWALSKI OŚRODEK KULTURY zaprasza na:

◆ Weekend seniora z kulturą: koncert zespołu Wspomnień Czar i Przyjaciół „Romantycznie” – 27.09, godz. 18, Sala im. A. Wajdy, SOK, ul. Jana Pawła II 5, bilety 10 zł;
Dofinansowanie z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego

◆ Familijne Warsztaty Artystyczne Razem. Z mamą i tatą – krasnoludowy pajac – 28.09, w godz. 11-13, Pracownia Plastyczna Centrum, ul. T. Noniewiczza 71, wstęp wolny, zapisy tel. 87 563 85 43;

◆ spektakl „Dom z powyłamywanymi nogami” w wykonaniu aktorów z Teatru Hybrydowego, reżyseria Mirosława Krymska – 29.09, godz. 18, Sala Kameralna, ul. Jana Pawła II 5, bilety do nabycia w kasie SOK;

◆ 22 Objazdowy Festiwal Filmowy Watch Docs. Prawa Człowieka w filmie – 4-6.10, Sala Kameralna, ul. Jana Pawła II 5, wstęp wolny. WATCH DOCS to jedno z dwóch największych na świecie wydarzeń filmowych poświęconym prawom człowieka. Organizatorem od 2001 r. jest Helsińska Fundacja Praw Człowieka. Wyświetlone będą filmy dokumentalne. Odbędzie się też DEBATA: Nastolatek na drodze do dorosłości – jak wspierać zdrowie psychiczne młodzieży? Szczegółowy program na stronie: www.soksuwalki.eu oraz na FB Pryzmat Suwałki;

◆ warsztaty Kreatywne rękodzieło – Makrama – 5.10, godz. 11, Patio SOK, ul. Jana Pawła II 5, wstęp 70 zł, prowadzenie Lidia Żyniewicz;

◆ VI Suwalski Salon Sztuki – wystawę suwalskich artystów – Galeria Sztuki Chłodna 20;

◆ wystawę prac Leny Krakowskiej – Galeria Jednego Obrazu;

◆ wystawę fotografii Anety Stabińskiej „Mały cud” – Galeria Sztuki Stara Łażnia.

MUZEUUM OKRĘGOWE, ul. T. Kościuszki 81 zaprasza:

◆ II Światowy Zjazd Rodzin Wieruszów-Kowalskich – 4-5.10. Rozpoczęcie zjazdu 4.10 - godz. 11;

◆ na wystawę „Alfred Wierusz-Kowalski i wilki” – czyli kameralny pokaz jednego z najpopularniejszych motywów w twórczości malarza. Na wystawie obejrzyć można kilkanaście dzieł o tematyce związanej z wilkami.

Wstęp na wystawy stałe wtorek-piątek w godz. 8-16, sobota-niedziela w godz. 9-17 (w niedzielę wstęp bezpłatny tylko na ekspozycje stałe).

MUZEUUM IM. MARII KONOPNICKIEJ,

ul. T. Kościuszki 31 zaprasza na:

◆ wystawę „Ilustracje do poezji Leszka Aleksandra Moczulskiego” autorstwa Jana Sawki, Andrzeja Strumiły i Wiesława Szumińskiego;

◆ wystawę stałą „Pieśń o domu” poświęconą życiu i twórczości Marii Konopnickiej;

◆ wystawę „Konopnicka dzieciom. Krasnoludki i nie tylko...”. Wystawa czynna od wtorku do piątku.

RESTAURACJA ROZMARINO, ul. T. Kościuszki 75 zaprasza na:

◆ koncert zespołu Lord Bishop Rocks – 27.09, godz. 19.

Bilety na koncert do nabycia na stronie: www.bilety24.pl

BLACK PUB KOMIN, ul. E. Plater 1 zaprasza na:

◆ jubileuszowy COME INTO KOMIN jam session (10-lecie) – 4.10, godz. 19:20, wstęp wolny.

STOWARZYSZENIE PRZYJACIÓŁ SUWALSZCZYZNY oraz ARCHIWUM PAŃSTWOWE W SUWAŁKACH,

ul. T. Kościuszki 69 zapraszają na:

◆ spotkanie pt. „Czego już nie ma, a pamiętam” w ramach projektu: TAK BYŁO. Suwałki drugie połowy XX wieku zachowane w pamięci zbiorowej mieszkańców – 26.09, godz. 17. W porządku spotkania: informacja o projekcie – Elżbieta Zienda-Żywiczyńska, wykład pt. „Suwałki w II połowie XX wieku na podstawie archiwaliów” – Sławomir Filipowicz, prezentacja wiersza „Czego już nie ma, a pamiętam” – Tadeusz Kolter oraz rozmowa z uczestnikami spotkania. Wstęp wolny. Spotkanie odbędzie się w Archiwum Państwowym w Suwałkach.

AGENCJA ARTYSTYCZNA TAMADA zaprasza na:

◆ koncert NA BIS „Czerwone Gitary – Platynowy koncert 55-lecia” – 27.10, godz. 18, Suwalski Ośrodek Kultury, Sala im. A. Wajdy. Bilety do nabycia na stronach: kupbilecik.pl, biletyna.pl i eilet.pl

KINO

CINEMA LUMIERE

zaprasza do Centrum Handlowego Plaza Suwałki, ul. gen. J. Dwernickiego 15, lok. 301 na filmy:

– od 27 września – „Akademia Magii” (komedia animowana), „Idź pod prąd” (biograficzny, muzyczny, obyczajowy), „Reagan” (biograficzny);

– od 28 września – „Wrooklyn zoo” (dramat, romans, sensacyjny), „Smok Diplodok” (animacja, familijny);

– od 4 października – „Dziki robot” (animacja, familijny), „Rzeczy niezbędne” (dramat), „Joker: Folie à Deux” (dramat);

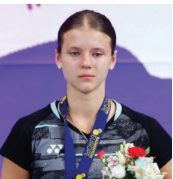
– 8 października – „The Birthday Party. Bunt w niebie” (muzyczny, dokumentalny) – film wyświetlany w cyklu kino konesera;

– od 11 października – „Kulej. Dwie strony medalu” (biograficzny), „Terrifier 3” (horror).

WYDARZENIA SPORTOWE

EUROPEJSKI CZEMPIONAT W SUWAŁKACH

Wiktoria Kaletka wywalczyła Mistrzostwo Europy do lat 15 w turnieju rozegranym w Suwałkach. W finale Polka pokonała 21:16, 21:14 Ukrainkę Warwarę Popereżaj. To był jedyny medal wywalczony przez młodych polskich badmintonistów na Mistrzostwach Europy zakończonych 14 września w Suwałki Arenie, w których rywalizowało 253 młodzieńców i młodziżków z 34 państw. Wśród nich było 15 reprezentantów Polski, ale ani jednego z Suwalskiego Klubu Badmintonu.

SUKCESY SUWAŁSKICH KOLARZY

Bardzo dobrze zaprezentowali się kolarze Klubu Rowerowego MTB Suwałki i Suwalskiej Szkoły Kolarskiej w czasie Maratonu Kresowego rozegranego w Krzywem na terenie Wigierskiego Parku Narodowego. Wywalczyli aż 16 medali, w tym 9 złotych, 6 srebrnych i 1 brązowy. Na dystansie Mini o długości 7,8 km w swoich kategoriach wiekowych zwyciężyli: Aleksander Bryliński, Filip Bryliński i Małgorzata Dębska. Drugie miejsca zajęli: Zuzanna Borkowska, Hanna Ceckowska i Jan Pawluczyk, a trzeci był Jakub Zoń. Wyniki indywidualne przełożyły się też na 1 miejsce w klasyfikacji drużynowej dystansu Mini przed drużynami z Białegostoku i Ogrodniczek. Na dystansie Fit w swoich kategoriach wiekowych wygrali: Oliwia Brylińska, Krzysztof Dębski i Anna Taraszkiewicz. Drugie miejsce zajęł Michał Dębski. Po zsumowaniu wyników indywidualnych drużyna MTB Suwałki również na tym dystansie zajęła 1 miejsce. W półmaratonie na trasie 34 km Ewelina Gościńska była pierwsza wśród kobiet 30-39 lat i druga w kategorii open. Antoni Wińcza zajął drugie miejsce w kategorii 60-69 lat. Więcej na www.dwutygodniksuwalski.pl

JULIA ŁAPIŃSKA Z BRĄZEM

Zawodniczka sekcji bokserskiej suwalskiego OSiR Julia Łapińska brązową medalistką Mistrzostw Polski w boksie. W hali sportowej Uniwersyteckiego Centrum Sportu UMK w Toruniu o medale rywalizowało 300 zawodników w wieku od 18 do 23 lat. J. Łapińska zajęła trzecie miejsce w kategorii do 48 kg. Jej trenerem jest Paweł Psiak.

Fot. OSiR

PIENIĄDZE DLA SIATKARZY

16 września Prezydent Miasta Suwałk Czesław Renkiewicz podpisał umowę z Prezesem MKS Ślepsk Małow Suwałki Wojciechem Winnikiem dotyczącą promocji Suwałk poprzez sport. Umowa zakłada szereg działań promocyjnych ze strony drużyny Ślepsk Małow Suwałki na rzecz Miasta Suwałki. W ramach kontraktu do suwalskiej drużyny trafi 1 722 000 zł, a pozostałą formę wsparcia stanowi udostępnienie bazy sportowej. MKS Ślepsk Małow Suwałki to suwalski klub, który gra w najwyższej klasie rozgrywkowej polskiej piłki siatkowej. Umowa zgodnie z zapisami ogłoszonego wcześniej przetargu została zawarta na sezon 2024/2025.

ZWYCIĘSTWAMI ROZPOCZĘTY SEZON SIATKARSKI

Od zwycięstwa rozpoczęli sezon 2024/25 siatkarze Ślepska Małow Suwałki. W Częstochowie wygrali 3:1 (20:25, 25:18, 25:23, 25:17) z zespołem Hemarpol Norwid Częstochowa. Poza pierwszym setem siatkarze suwalskiego zespołu dominowali na parkiecie. Losy meczu odmieniły się drugim setem, gdy było 11:8 dla gospodarzy, wtedy z kapitalnej strony pokazał się Bartosz Filipiak, który popisał się serią fenomenalnych zagrywek, wyprowadzając Ślepsk Małow z wyniku 8:11 na 14:11. To był absolutnie kluczowy moment tego spotkania. Punkty dla Ślepska Małow zdobyli: Bartosz Filipiak – 20, Paweł Halaba – 16, Quentin Jouffroy i Konrad Stajer po 10, Henrique Honorato – 9, Antoni Kwasigroch – 1.

Najlepszym zawodnikiem meczu wybrano Bartosza Filipiaka.

W meczu 2 kolejki PlusLigi Ślepsk Małow Suwałki u siebie pokonał Indykpol AZS Olsztyn 3:1 (15:25, 25:15, 25:19, 25:19). W pierwszym secie „Akademicy” przyparli gospodarzy do muru, ale Suwalczanie zmobilizowali się i pewnie zwyciężyli w trzech kolejnych setach. Mecz rozpoczął się od dominacji gości. Olsztynianie, napędzani skutecznymi atakami Manuela Armoa i szczelnym blokiem Szymona Jakubiszaka, szybko wypracowali przewagę. Mimo pojedynczych udanych akcji Pawła Halaby, biało-niebiescy nie byli w stanie nawiązać równorzędnej walki, przegrywając pierwszego seta.

Druga odsłona przyniosła diametralną zmianę obrazu gry. Suwalczanie, jakby pobudzeni zimnym prysznicem z pierwszej partii, wyszli na parkiet z nową energią. Po wygraniu drugiego i trzeciego seta przez Ślepsk Małow Suwałki nasi zawodnicy po zajęciu walce wygrali także czwarty set. Ślepsk Małow Suwałki – Indykpol AZS Olsztyn 3:1 (15:25, 25:15, 25:19, 25:19). MVP spotkania został Bartosz Filipiak (Ślepsk Małow Suwałki).

Kolejny domowy mecz biało-niebiescy rozegrają 2 października z Treflem Gdańsk.

NIEPOKONANE WIGRY

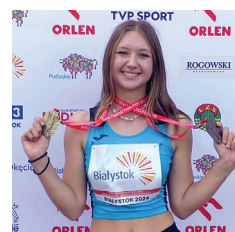
Piłkarze Wigier wygrali 2:1 (0:1) z Pelikanem Łowicz w meczu III ligi. Gole dla Wigier strzelili: Michał Ozga w 49 min. i Krzysztof Cudowski w 76 min. Dla rywali gola strzelił Jakub Kłęb w 41 min. Natomiast 21 września Wigry Suwałki pokonały 3:0 Świt Nowy Dwór Mazowiecki. Wigry zagrały w osłabionym składzie, bo za kartki pauzowali Maciej Makuszewski, Bartosz Gużewski i Michał Mościcki. Zagrali więc mniej do tej pory grający zawodnicy Wigier i to jak skutecznie. Po półgodzinnej bezbramkowej grze Patryk Bednarczyk wbiegł na pole karne przeciwnika i strzałem po ziemi pokonał bramkarza. Do końca pierwszej połowy wynik nie uległ zmianie. Po sześciu minutach drugiej połowy bramkę dla Wigier zdobył Kacper Głowicki, a w doliczonym czasie gry Kamil Zalewski ustalił wynik na meczu na 3:0.

Wigry Suwałki w 9 meczach, odniosły pięć zwycięstw. Doliczając punkty za 4 remisy, w sumie mają ich 19, tylko o 1 mniej od lidera tabeli ze Skierniewic.

MISTRZYNI POLSKI W SKOKU WZWYŻ

21-22 września w Białymstoku zawodnicy LUKS Hańcza Suwałki rywalizowali w Małym Memoriale Janusza Kusocińskiego.

Najlepiej spisała się piętnastoletnia Julia Jasielon (*na zdjęciu*), która została mistrzynią Polski U16 w skoku wzwyż, skacząc w pierwszej próbie 174 cm. Tym samym Julka wyrównała rekord województwa, należący do byłej reprezentantki Hańczy Urszuli Domel (teraz Gardzielewskiej). Godzinę po konkursie skoku wzwyż Julia rywalizowała w wieloskoku. Nowy rekord życiowy 11,40 m pozwolił Julce zająć 3 miejsce na podium. Jej trenerką jest była reprezentantka Hańczy Monika Piekarska.

Fot. LUKS Hańcza Suwałki

GDZIE TE PIĘKNE OGRODY...

181 uczestników wzięło udział w XXVIII edycji konkursu „Gdzie te piękne ogrody i kwiciste balkony” zorganizowanym pod patronatem Prezydenta Miasta Suwałk.

Na początku lipca odbył się przegląd zgłoszonych balkonów, ogrodów i ogródków, a 16 września w Parku Konstytucji 3 Maja najlepsi otrzymali nagrody

– Swoją ciężką pracą cieszycie Państwo nie tylko swoje oczy, ale oczy wszystkich mieszkańców Suwałk. Dbając o przydomowe ogrody wpływacie również na estetykę całego miasta. Dziękuję Wam za to i za takie zaangażowanie – dziękował wszystkim uczestnikom konkursu prezydent Suwałk Czesław Renkiewicz.

Wśród placówek oświatowych 3 miejsce zajęła Szkoła Podstawowa nr 2

Przeгляд był rekordowy pod kilkoma względami. Najstarszy ogrodnik Pan Henryk, który wraz z żoną od lat dbają o przybłokowy ogródek ma 92 lata. Tylko pięć lat młodsza jest właścicielka pięknego balkonu, Pani Helena. Aż sześcioro uczestników konkursu mieszka w jednym bloku przy ulicy Klonowej 43A. Najstarszymi kwiatami uważanymi raczej za jednoroczne były w tym roku 15-letnie fuksje, ale jak zaznaczyła ogrodniczka, to są stare odmiany, bo nowe tyle nie wytrzymują. 180 krokusów zakupiła za ubiegłoroczną nagrodę

jedna z laureatek i w tym roku na wiosnę przechodnie mogli się nimi zachwycić. Większość roślin w ogródkach i na balkonach Suwałczan była jednak niepoliczalna. Kiedy komisja skomplementowała jedną z uczestniczek, że ma mnóstwo kwiatów, ta odpowiedziała rozbrajająco, że więcej po prostu się nie zmieściło.

Jak co roku, wybór najpiękniejszych ogrodów i balkonów w Suwałkach był więc nie lada wyzwaniem. Ostatecznie laureatami w poszczególnych kategoriach zostali:

Balkony i tarasy: 1 miejsce ex aequo Regina Brzozowska i Małgorzata Ostrowska; 2 miejsce ex aequo Agnieszka Bagińska i Ewa Michniewicz; 3 miejsce Żaneta Grygieńć.

Ogrody przy zabudowie wielorodzinnej: 1 miejsce Alicja Klucznik; 2 miejsce Anna Łempio; 3 miejsce ex aequo Lidia Wasilewska i Bożena Baszłaminow.

Ogrody przy domach wolnostojących i w zabudowie szeregowej: 1 miejsce Helena Klidzio; 2 miejsce Krzysztof Kiersztyn; 3 miejsce Dorota Staszkiwicz.

Zieleń na terenie placówek oświatowych: 1 miejsce Przedszkole nr 8 z Oddziałami Integracyjnymi; 2 miejsce Szkoła Podstawowa nr 10 z Oddziałami Integracyjnymi im. Olimpijczyków Polskich; 3 miejsce Szkoła Podstawowa nr 2 z Oddziałami Dwujęzycznymi im. A. Piłsudskiej.

Zieleń na terenie zakładów pracy do 1000 m² powierzchni zagospodarowanej zielenią: 2 miejsce Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Dom nr 1”; 3 miejsce Zakład Produkcyjno-Usługowo-Handlowy „Art” (na zdjęciu poniżej).

Zieleń na terenie zakładów pracy powyżej 1000 m² powierzchni zagospodarowanej zielenią: 3 miejsce Dom Pomocy Społecznej „Kalina”.

Ogrody działkowe: 1 miejsce Lucyna i Sławomir Interewicz; 2 miejsce Maria Gabruś; 3 miejsce ex aequo Irena Laskowska i Krystyna Lewsza.

Pozostali uczestnicy otrzymali 100-złotowe talony do sklepów ogrodnich. Łączna pula nagród wyniosła 25 150 zł.

Laureaci XXVIII edycji konkursu „Gdzie te piękne ogrody i kwiciste balkony” z organizatorami

PREZYDENT MIASTA SUWAŃK działając na podstawie art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2024 r. poz. 1145 ze zm.) podaje do publicznej wiadomości, że w dniu 13 września 2024 roku w siedzibie Urzędu Miejskiego w Suwałkach, przy ul. Mickiewicza 1 na tablicy ogłoszeń wywieszony został na okres 21 dni (od 13.09.2024 r. do 04.10.2024 r.) wykaz nieruchomości stanowiącej własność Miasta Suwałk przeznaczonych do sprzedaży (Zarządzenie Prezydenta Miasta Suwałk Nr 346/2024 z dnia 13 września 2024 roku).

211/2024

1. Uchwałą podjętą przez Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy w dniu 4.09.2024 r. nastąpiło rozwiązanie spółki: Przedsiębiorstwo Inżynieryjne „PRESS” S.A. (KRS: 0000185965, NIP: 8441003658) i tym samym w dniu 4.09.2024 r. otwarto likwidację spółki.
2. W dniu 04.09.2024 r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Przedsiębiorstwa Inżynieryjnego „PRESS” S.A. ustanowiło likwidatora w osobie doradcy restrukturyzacyjnego Beaty Waboł (licencja Ministra Sprawiedliwości nr 602).
3. Wzywa się wszystkich wierzycieli spółki o zgłoszenie swoich wierzycielności w terminie sześciu miesięcy od dnia publikacji ogłoszenia w Monitorze Sądowym i Gospodarczym na adres: Kancelarii Likwidatora Beaty Waboł: 16-400 Suwałki, ul. Wesoła 59.
Zgłoszenia należy dokonać w formie pisemnej na druku dostępnym na stronie www.horyzont-consulting.pl w zakładce Inne Ogłoszenia. Likwidator poucza, że niezłożenie zgłoszenia wierzycielności w wyznaczonym terminie może skutkować utratą prawa do jej dochodzenia.

215/2024

MASZ PROBLEM Z ALKOHOLEM? CHCESZ PRZESTAĆ PIĆ? ANONIMOWI ALKOHOLICY CZEKAJĄ WYKAZ MITINGÓW GRUP AA INTERGRUPY „POJEZIERZE”, infolinia: 801 033 242

SUWAŃKI:

- „Zgoda”, ul. K. Pułaskiego 26A, poniedziałek, czwartek, godz. 18:15;
- „Bratek”, ul. T. Kościuszki 71A, wtorek, piątek, godz. 18:00;
- „Opoka”, ul. K. Pułaskiego 26A, środa, godz. 18:15;
- „Krok pierwszy”, ul. K. Pułaskiego 26A, sobota, godz. 14:00;
- „Arka”, ul. T. Kościuszki 58, w budynku Szkoły Romskiej, niedziela, godz. 18:00;

AUGUSTÓW:

- „Nie Ma Mocnych”, ul. Ks. Skorupki 6, wtorek, godz. 18:00;
- „Maj”, ul. Ks. Skorupki 6, niedziela, godz. 17:00;

SEJNY:

- „Tur”, ul. W. Zawadzkiego 13, wtorek i piątek, godz. 18:00;

FILIPÓW:

- „Przebudzenie”, ul. Wólczańska 4, środa, godz. 18:00;

RUTKA-TARTAK:

- „Sami Swoi”, ul. Suwalska 2A, niedziela, godz. 18:00.

96/2024

Prezydent Miasta Suwałk ogłasza przetarg ustny ograniczony na sprzedaż nieruchomości niezabudowanej stanowiącej własność Miasta Suwałk, oznaczonej działką nr 35196/1 o powierzchni 0,0296 ha, położonej w Suwałkach przy ul. Pułkownika Adama Ignacego Koca, wchodzącej w skład nieruchomości oznaczonej księgą wieczystą nr SU15/00031545/1. Na działce zlokalizowane są sieci kanalizacji deszczowej i sanitarnej. Nabywca zobowiązany będzie do nieodpłatnego znoszenia tych sieci oraz nieodpłatnego udostępniania wejścia na grunt w przypadku ich awarii bądź konserwacji. Ponadto Nabywca będzie zobowiązany do ustanowienia nieodpłatnej służebności przesyłu na czas nieoznaczony na rzecz Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji w Suwałkach Sp. z o.o. zgodnie z art. 3051 Kodeksu cywilnego, polegającej na znoszeniu istnienia posadowionych na nieruchomości urządzeń przesyłowych w postaci sieci kanalizacji sanitarnej i kanalizacji deszczowej oraz na prawie do korzystania z nieruchomości obciążonej w zakresie niezbędnym do dokonywania konserwacji, remontów, przebudowy sieci wraz z prawem wejścia i wjazdu na teren odpowiednim sprzętem przez pracowników PWiK w Suwałkach Sp. z o.o. oraz na całej długości i szerokości 3 m od osi sieci kanalizacji sanitarnej i kanalizacji deszczowej na działce o nr geod.: 35196/1 zabrania się posadowienia budowli w tym lekkich konstrukcji, pylonów reklamowych, wiat śmietnikowych oraz nasadzeń krzewów i drzew. W przypadku kolidowania sieci z nową inwestycją, nabywca dokona jej przełożenia na wniosek i koszt własny za zgodą właściciela sieci. Zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego południowej dzielnicy przemysłowej w Suwałkach zatwierdzonym Uchwałą Nr XLIII/538/2018 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 28 lutego 2018 roku działka nr 35196/1 objęta jest centrum oznaczonym symbolem 19U/P – teren istniejącej i projektowanej zabudowy usługowo -produkcyjnej. Nieruchomość nie może być zagospodarowana jako odrębna i przeznaczona jest do sprzedaży w drodze przetargu ustnego ograniczonego do właścicieli działek sąsiednich nr 35161 i 35174 w celu poprawienia warunków zagospodarowania nieruchomości przyległej.

Cena wywoławcza: 34 100 zł (słownie: trzydzieści cztery tysiące sto złotych).

Wadium: 3 500 zł (słownie: trzy tysiące pięćset złotych).

Przetarg przeprowadzony zostanie na podstawie przepisów ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 roku w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości.

Przetarg odbędzie się w dniu 17 października 2024 roku o godz. 09.00 w siedzibie Urzędu Miejskiego w Suwałkach przy ul. Mickiewicza 1 w sali nr 146.

Warunkiem wzięcia udziału w przetargu jest:

– złożenie pisemnego zgłoszenia uczestnictwa w przetargu do dnia 10 października 2024 roku;

– wpłacenie wadium w podanej wyżej wysokości na rachunek Urzędu Miejskiego w Suwałkach nr 76 1240 5211 1111 0000 4929 8215 Bank Pekao S.A. Oddział w Suwałkach do dnia 11 października 2024 roku. W tym dniu kwota wadium musi być uznana na rachunku Urzędu. Komisja przetargowa przed otwarciem przetargu stwierdzi wniesienie wadium przez uczestników przetargu;

– złożenie, przed otwarciem przetargu, pisemnego oświadczenia o zapoznaniu się z treścią ogłoszenia o przetargu oraz przedmiotem przetargu;

– w przypadku uczestnictwa w przetargu osoby prawnej – przedłożenie aktualnego wypisu z rejestru, właściwych pełnomocnictw sporządzonych notarialnie, dowodów tożsamości osób reprezentujących podmiot;

– w przypadku uczestnictwa w przetargu osoby fizycznej – osobiste stawiennictwo w dniu przetargu z dowodem tożsamości lub reprezentowanie przez pełnomocnika na podstawie pełnomocnictwa sporządzonego notarialnie;

– w przypadku uczestnictwa w przetargu jednego ze współmałżonków – przedłożenie pisemnej zgody drugiego małżonka na nabycie nieruchomości z podpisem notarialnie poświadczonym. Osoby pozostające w związku małżeńskim, a zamierzające nabyć nieruchomość z majątku odrębnego zobowiązane są złożyć stosowne oświadczenie. Osoby nie pozostające w związku małżeńskim zobowiązane są złożyć komisji przetargowej przed przystąpieniem do przetargu pisemne oświadczenie, iż nie pozostają w związku małżeńskim.

W przypadku uchylenia się nabywcy od zawarcia umowy sprzedaży wadium nie podlega zwrotowi.

Koszty sporządzenia umowy notarialnej ponosi nabywca.

Szczegółowych informacji dotyczących przetargu udziela Wydział Geodezji i Gospodarki Nieruchomościami Urzędu Miejskiego w Suwałkach przy ul. Mickiewicza 1, pokój nr 141; telefon (87) 562-80-36.

207/2024

Klauzula informacyjna RODO

Zgodnie z art. 13 ust. 1 i 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1), dalej „RODO”, informuję, że:

a) Administratorem Pani/Pana danych osobowych jest: Urząd Miejski w Suwałkach, z siedzibą przy ul. Mickiewicza 1, 16-400 Suwałki, 87 562 80 00 reprezentowany przez Prezydenta Miasta Suwałk.

b) Inspektorem ochrony danych osobowych w Urzędzie Miejskim w Suwałkach jest Pan Rafał Luto, iod@um.suwalki.pl.

c) Pani/Pana dane osobowe przetwarzane będą w celu przeprowadzenia procedury przetargowej związanej ze sprzedażą nieruchomości zgodnie z przepisami ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami.

d) Dane nie będą udostępniane podmiotom innym niż uprawnione na podstawie przepisów prawa oraz podmiotom, którym dane zostały powierzone do przetwarzania.

e) Pani/Pana dane osobowe mogą być przekazywane wyłącznie organom władzy publicznej oraz podmiotom wykonującym zadania publiczne lub działającym na zlecenie organów władzy publicznej, w zakresie i w celach, które wynikają z przepisów powszechnie obowiązującego prawa oraz innym podmiotom, które na podstawie stosownych umów podpisanych z administratorem przetwarzają dane osobowe.

f) Dane osobowe będą przechowywane przez okres niezbędny do realizacji zadania, do którego dane zostały zebrane, a następnie przez czas oraz w zakresie wymaganym przez przepisy prawa (ustawa z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach, Dz. U. z 2020 r., poz. 164 t.j.; Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych, Dz. U. z 2011 r., Nr 14, poz. 67).

g) Osoba, której dane dotyczą ma prawo dostępu do treści swoich danych, ich sprostowania, ograniczenia przetwarzania. Nie przysługuje prawo do usunięcia, do przenoszenia oraz sprzeciwu wobec przetwarzania danych.

h) Osoba, której dane osobowe są przetwarzane ma prawo wnieść skargę do Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych w związku z przetwarzaniem danych.

i) Podanie danych wynika z przepisów ustawy i jest obowiązkowe. Ich nieopodanie uniemożliwi udział w postępowaniu przetargowym. Podanie danych w celach kontaktowych jest dobrowolne, służy usprawnieniu komunikacji.

j) Dane nie będą podlegały zautomatyzowanemu podejmowaniu decyzji, w tym profilowaniu.

SPRZEDAM: akwaria 260 i 125 litrów firmy AQUAEL

Szafki pod akwaria,
pełen asortyment, rośliny
i wiele gatunków rybek.

CENA DO KONSULTACJI

Kontakt: tel. 608 627 077, ul. Bakalarzewska 2

219/2024

**ŚWIADCZENIE ZA PRACĘ
W STANACH ZJEDNOCZONYCH**

Osoby, które przepracowały w Stanach Zjednoczonych 1,5 roku, mają nadany numer Social Security, mogą otrzymać świadczenie emerytalne z Social Security oraz zasiłek dla małżonka /dożywotnie/.

Informacje i pomoc w przygotowaniu dokumentacji do Stanów Zjednoczonych.

Kontakt: tel. 535 588 140, e-mail: instytut@wycenadoradztwo.pl

210/2024

PREZYDENT MIASTA SUWAŃK działając na podstawie art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2024 r. poz. 1145 ze zm.) podaje do publicznej wiadomości, że w dniu 23 września 2024 roku w siedzibie Urzędu Miejskiego w Suwałkach, przy ul. Mickiewicza 1 na tablicy ogłoszeń wywieszony został na okres 21 dni (od 23.09.2024 r. do 14.10.2024 r.) wykaz nieruchomości stanowiącej własność Miasta Suwałk przeznaczonej do sprzedaży na rzecz użytkownika wieczystego (Zarządzenie Prezydenta Miasta Suwałk Nr 355/2024 z dnia 23 września 2024 roku).

220/2024

JOANNIE SUSTOWSKIEJ

wyrazy głębokiego współczucia
z powodu śmierci

Taty

składają Dyrektor i Pracownicy

Biblioteki Publicznej im. M. Konopnickiej w Suwałkach

222/2024

**Panu
Jerzemu Szleszyńskiemu
i Rodzinie**

wyrazy głębokiego współczucia
z powodu śmierci

Mamy

składa

Henryk Owsiejew, Rada Nadzorcza, Zarząd i Pracownicy
Spółki „Malow” w Suwałkach

218/2024

>> UMOWA NA PARKING

Czesław Renkiewicz, Prezydent Suwałk podpisał w piątek (13 września) umowę na przebudowę i remont parkingu przy ul. Nowomiejskiej. Najkorzystniejszą propozycję cenową złożyła firma REM-BUD z Suwałk na kwotę 586 710 zł.

Wykonawca od podpisania umowy ma 180 dni na realizację prac budowlanych.

Parking będzie miał powierzchnię przepuszczalną z kostki ażurowej, która spowoduje, że deszcz nie będzie spływał do kanalizacji deszczowej. Oprócz tego pojawią się tam nasadzenia drzew, których dziś w tym miejscu nie ma w ogóle. Będą to klony, berberysy i derenie. Wybudowane będzie też oświetlenie.

Investycja będzie realizowana w związku z interpelacją radnych Rady Miejskiej w tej sprawie, którzy apelowali w imieniu mieszkańców miasta, jak również przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą przy ul. Nowomiejskiej.

**Panu
Januszowi Zielińskiemu**

wyrazy głębokiego współczucia
z powodu śmierci

MATKI

składają Rada Nadzorcza, Zarząd i Pracownicy
PWik w Suwałkach Sp. z o.o.

216/2024

**Pani
ELŻBIECIE POLAŃSKIEJ**

Kierownikowi Biura Rady Miejskiej w Suwałkach

wyrazy głębokiego współczucia
z powodu śmierci

MATKI

składają

Czesław Renkiewicz, Prezydent Miasta Suwałk
i Pracownicy Urzędu Miejskiego,
Zdzisław Przelomiec, Przewodniczący Rady Miejskiej
oraz Radni Rady Miejskiej w Suwałkach

221/2024

SUWAŁKI W KAMPANII WRZEŚNIOWEJ 1939 ROKU

Przed 85 laty wybuchła II wojna światowa. O świcie 1 września 1939 r. Niemcy zaatakowali Polskę. Wiadomość o wybuchu wojny najpierw dotarła do suwalskich oddziałów wojskowych, których w naszym mieście nie brakowało, bo Suwałki były jednym z większych garnizonów międzywojennej Polski. Z chwilą wybuchu II wojny światowej wojsko polskie wyczołgało się z Suwalszczyzny bez walki i przeszło na linię obrony Narwi. W połowie września w mieście nie było oddziałów. Suwałki opuścił też prezydent miasta Walerian Łopatto. 24 września Sowietzi wkroczyli do Suwałk. Po zawarciu układu Rosjan z Niemcami pierwsze hitlerowskie oddziały pojawiły się w mieście 6 października.

ŻOŁNIERZE OPUSZCZAJĄ MIASTO

Od 24 sierpnia 1939 roku w Suwałkach trwała mobilizacja alarmowa. Tydzień później na ulicach miasta pojawiły się obwieszczenia informujące o rozpoczęciu mobilizacji powszechnej. Na zdjęciu inscenizacja przygotowana przez GRH Garnizon Suwałki

We wrześniu na Suwalszczyźnie nie doszło do bezpośrednich walk polskich żołnierzy z Niemcami. Żołnierze z suwalskich jednostek wojskowych byli jednymi z nielicznych, którzy na początku września walczyli na terytorium III Rzeszy. W nocy z 2 na 3 września podjazd pod dowództwem mjr. Edwarda Witkowskiego z 3 pułku szwoleżerów dokonał wypadu na Cimochy, gdzie wziął jeńców i wyczołgał się o świcie na pozycje wyjściowe. W nocy z 3 na 4 września podobny podjazd na kierunku Filipów-Mieruniszki przeprowadził 2 pułk ułanów. Na początku września 41 Suwalski Pułk Piechoty i 1 dywizjon 29 Pułku Artylerii Lekkiej skierowane zostały w rejon Tomaszowa Mazowieckiego i Piotrkowa, gdzie koncentrowała się Armia „Prusy” i ich macierzysta 29 Dywizja Piechoty. W nocy z czwartego na piątego września Suwalszczyznę opuściły oddziały Suwalskiej Brygady Kawalerii, które odmaszerowały w kierunku Zambrowa, z zadaniem wzmocnienia polskich linii obronnych na Narwi.

POCZĄTEK WOJNY

Inszenizacja wydarzeń z 2 września 1939 roku zorganizowana przez GRH Garnizon Suwałki we wrześniu 2012 roku

2 września Suwalczanie bezpośrednio odczuli skutki niemieckich ataków. Około godziny 14, podczas załadunku na wagony żołnierzy 41 Pułku Piechoty, zbombardowany został suwalski dworzec kolejowy oraz koszary przy szosie augustowskiej. Krzysztof Skłodowski przywołał w książce „Suwałki miasto nad Czarna Hańczą” wspomnienia podpo-

rucznika Antoniego Popka z 41 Pułku Piechoty, w których stwierdził on, że dzięki wyznaczonym do obrony przeciwlotniczej stanowiskom cekaemów „dwa domniery zmuszone były lądować, a rannych lotników powieziono do magistratu”. W czasie nalotu zginęło dwóch żołnierzy oraz trzy osoby cywilne, a rannych zostało pięciu żołnierzy oraz pięciu cywilów.

SOWIETY WKRAKAZAJĄ

W czasie kampanii wrześniowej Niemcy nie podejmowali działań ofensywnych na Suwalszczyźnie i w Suwałkach. 16 września z Suwałk wymaszerowały oddziały 24 Batalionu KOP „Sejny”. W tym czasie w Suwałkach nie było już oddziałów wojska. W mieście pozostawały tylko niewielkie oddziały pomocnicze. Miasto opuścił też prezydent Suwałk Walerian Łopatto (na zdjęciu), który poprzez Litwę w listopadzie 1939 r. dotarł do Paryża. W opuszczonych przez wojsko i władze Suwałkach ochronę obiektów publicznych i bezpieczeństwa mieszkańców objęła służba porządkowa zorganizowana przez suwalskiego adwokata i społecznika Czesława Bonawenturę Lutostańskiego. 24 września rano do Suwałk wkroczyły oddziały sowieckie dowodzone przez dowódcę korpusu Iwana Bołdina. Po krótkim postoju 27 września Suwałki opuścił oddział majora Bogdanowa. Do miasta napłynęły sowieckie oddziały drugiego rzutu.

Inszenizacja z września 2022 roku przygotowana przez Fundację Joachima Lelewela

NIEMCY WKRAKAZAJĄ

Na mocy układu radziecko-niemieckiego z 28.09.1939 roku Suwalszczyzna znalazła się w strefie wpływu III Rzeszy. Oddziały sowieckie pozostały w Suwałkach do pierwszej dekady października 1939 r. Oddziały niemieckie najprawdopodobniej wkroczyły do Suwałk 6 października, a 12 października Niemcy oficjalnie przejęli Suwałki. Jak podaje K. Skłodowski w „Suwałki miasto nad Czarna Hańczą” według relacji Władysława Skindziera, ceremonia ta odbyła się przy udziale generacji obu stron na placu u stóp kościoła św. Aleksandra. Na podstawie rozporządzenia Hitlera z 8 października 1939 r. wcieloną do Prus Wschodnich Suwalszczyznę nazwano Kreis Sudauen, a Suwałki – Sudauen. Suwalszczyznę wcielono do Rzeszy Niemieckiej do wschodniopruskiej rejencji Gumbinnen.

DZIEŃ BEZ SAMOCHODU

15 września kilkuset rowerzystów przejechało suwałskimi ulicami w Europejskim Dniu bez Samochodu. W Suwałkach ta akcja jest organizowana od 2004 r., po to by zachęcać Suwałczan do zastępowania samochodów rowerami w poruszaniu się po mieście.

Tradycyjnie w suwałskim Dniu bez Samochodu rowerzyści wyruszyli z parkingu przed jednym z marketów przy ul. Alfreda Wierusza-Kowalskiego, aby następnie ścieżkami rowerowymi bezpiecznie przejechać przez miasto do Parku Konstytucji 3 Maja, gdzie czekało na nich wiele atrakcji

Na festynie w parku chętni wzięli udział w grach sprawnościowych. Mogli też sprawdzić działanie symulatora zderzeń. Był też pokaz udzielania pierwszej pomocy, pomiar ciśnienia tętniczego, algogogle. Można też było wyregulować swoje rowery pod okiem profesjonalistów oraz odbyć jazdę testową samochodem elektrycznym.

Ustawiały się długie kolejki do profesjonalistów, którzy pomagali wyregulować rowery uczestników akcji

Tradycyjnie najwięcej emocji wywołało losowanie 4 rowerów dla uczestników akcji. Podsumowano też suwałską rywalizację rowerową. Najdłuższy dystans przejechał Maciej Butkiewicz, który rowerem pokonał 3 109 km. Wśród kobiet wygrała Ewelina Gościńska, która

przejechała 2 433 km. Wśród dzieci do 13 lat Piotr Mroczek przejechał rowerem 656 km, a w rywalizacji młodzieżowej do 18 lat najdłuższy dystans pokonał Karol Nowel – 1 003 km. Drużynowo bezkonkurencyjna okazała się podobnie jak przed rokiem grupa „Rowerowe Suwałki”. Jej członkowie: Ewelina Gościńska, Marcin Gościński i Jarosław Gaszczyński przejechali 18 317 km.

Drugie miejsce w rywalizacji drużynowej zajął zespół seniorów w składzie (od prawej) Jan Łepkowski, Zbigniew Makarewicz i Wiesław Baluta.
W sumie przejechali 7 489 km

W konkursie „Rowerowa stolica Polski” 273 Suwałczan przejechało ponad 65 tys. km, co dało Suwałkom 28 miejsce wśród 53 startujących miast. W Dniu bez Samochodu bezpłatnie autobusami komunikacji miejskiej mogli jeździć właściciele samochodów osobowych na podstawie posiadanego dowodu rejestracyjnego pojazdu. Przypominamy, że w Suwałkach bezpłatnie komunikacją miejską można jeździć co roku w dniu 22 września – z okazji zakończenia Europejskiego Tygodnia Zrównoważonego Transportu.

ELTECHBIUR
STAWIAMY NA JAKOŚĆ

SPRZEDAŻ I SERWIS

KOMPUTERY

KASY FISKALNE

KSEROKOPIARKI

Chcesz szybko sprzedać swoją nieruchomość?

Zadzwoń już dziś do naszego agenta: **tel. 537 580 706**. Zapraszamy do współpracy!

NAJLEPSI AGENCI, NAJSZYBSZE TRANSAKCJE

WGN®

NIERUCHOMOŚCI

Centrum Obsługi Nieruchomości

Międzynarodowy Koncern Obrotu Nieruchomościami

ul. 1 Maja 1, 16-400 Suwałki

e-mail: suwalki@wgn.pl www.wgn.pl

212/2024

TRANSGRANICZNE WESELE W ŁOŹDZIEJACH

W ramach realizowanego przez Muzeum Okręgowe w Suwałkach, Muzeum Krajoznawcze w Alytusie i Muzeum Krajoznawcze w Łoździejach projektu „**The cross-border road to memories infinity**” – „**Transgraniczna droga do nieskończoności wspomnień**” dofinansowanego ze środków programu Interreg Litwa-Polska odbyło się kolejne spotkanie promujące unikalne dziedzictwo kulturowe terenów przygranicznych.

W dniach 13-15 września zorganizowano Transgraniczne Wesele w Łoździejach, w trakcie którego odbył się symboliczny ślubu Diuka i Polki. Świątowano wspólne tradycje, zwyczaje i obyczaje.

Odbyło się również otwarcie wystawy plenerowej pt. „*Kobiety i mężczyźni ponad granicami*”, która wcześniej była udostępniona zwiedzającym w Suwałkach. Przez najbliższe miesiące w Łoździejach na placu Adolfa Ramanauskasa-Vanagasa można poznawać historię 36 postaci, które wpisały się w historię trzech miast.

213/2024

ZIELARNIA LAWENDA

16-400 Suwałki, ul. A. Lityńskiego 10 lok. 6
(naprzeciw Szkoły Podstawowej nr 7)
tel. 798 664 593

Tu kupisz: zioła, herbaty, żele, maści, miody, kolageny, oleje, naturalne: suplementy diety (kapsułki, syropy), kosmetyki (szampony, kremy, mydła, olejki kosmetyczne i eteryczne) itp.

Zapraszamy:

od poniedziałku do piątku
w godz. 9.00-17.00
soboty: 9.00-13.00

197/2024